

APOSTOLUL

REVISTA CADRELOR DIDACTICE

Editată de Sindicatul din Învățământ și Cercetare Neamț

SERIE NOUĂ, ANUL X, NR. 108

septembrie 2008

LUMINĂTORII

Toți oamenii au în lăuntrul lor o scînteie care mocnește tăcut și ascuns. Unii reușesc să o elibereze transformînd-o într-o flacără dogoritoare, luminînd viața lor și a celorlalți.

Lumina flăcării din sufletul lor generos îi costă chiar viața. Ei știu aceasta și totuși nu se gîndesc că vor cădea prea curînd. Ei nu țin nici o contabilitate și sunt toată viața niște buni plătitori, chiar dacă se întîmplă să nu primească nimic în schimbul sacrificiului pe care îl fac. Nici măcar nu reclamă recunoștința din partea celor cărora le-au luminat drumul în viață, iar acestora li se pare că au primit ceva pe deplin cuvenit, uitînd să le mulțumească măcar. Pentru Luminători, viața nu este confortabilă. Leafa este mică și pensia scurtă, dar nu ezită să-și rupă de la gură, pentru a fi mai bine pregătiți pentru menirea lor, cunoscută drept cea mai importantă prioritate a oricărei națiuni, dar tratată, de fapt, ca o biată Cenușăreasă. Ei luminează viitorul, crescînd generațiile în spiritul celui mai înalt respect față de valorile perene ale umanității. Transformă omul în cetățean, înlătură ignoranța și cultivă bunele deprinderi, inspiră idealuri și sădesc scînteia în suflete și minți. Ei nu trăiesc, ci se dăruiesc. Tineretea lor este fără bătrînețe, fiindcă izvorăște dintr-o inimă mare, care nu are timp de odihnă. Noi generații așteaptă lumina cunoașterii a cărei intensitate o sporesc cu fiecare an ce trece.

Luminătorilor, educatorilor de la toate nivelurile, odată cu începutul acestui nou an școlar, o plecăciune respectuoasă.

Prof. dr. D.D. URSACHE

“Nu am apelat la acțiuni sindicale decît pentru respectarea legii”

• Dialog cu Gabriel Ploscă, președintele Sindicatului din Învățământ Neamț

Domnule Ploscă, puteți să ne spuneți care au fost ultimele acțiuni întreprinse de sindicatul din învățămînt?

- La ultima întîlnire în cadrul Federației Sindicatelor Libere din Învățămînt cit și în cadrul Colegiului Național al Liderilor, am stabilit următoarele lucruri: pichetarea Guvernului și a Parlamentului, formarea unui lanț viu în jurul Parlamentului, în cazul în care nu se va aplica Ordonanța 15 din ianuarie 2008, prin care se prevedeau creșterile salariale din 2008, impliit acel 9% de la 1

octombrie. În textul ordonanței scrie despre o mărire cu 6%, iar în cazul în care sînt îndeplinite indicatorii de eficiență economică, să fie 9%. Ori, indicatorii economici au fost îndepliniți. “Economia duduie”, după cum s-a spus.

- De ce a fost nevoie să fie stabilite astfel de acțiuni?

- Guvernul a vorbit despre această mărire cu 1 noiembrie. S-a revenit și s-a spus că a fost o eroare nefericită. Noi am intrat în alertă și reacția a fost imediată. Ne puteam pomeni cu această mărire de la 1 noiembrie. Eram oarecum în gardă, pentru că a avut loc o întîlnire între PNL și PSD unde s-a discutat despre o mărire a pensiilor de la 1

octombrie, adică mai devreme decît se anunțase inițial. Este un lucru foarte bun, pentru că totuși avem cîte un pensionar, iar pensiile lor sînt foarte mici. Dar, am înțeles că acolo ar fi fost vorba și de un anumit troc: pentru că nu mai sînt resurse suficiente, să se amîne majorarea salarială a cadrelor didactice.

- Au existat și confirmări sau infirmări...

La Colegiul Național al Liderilor a apărut și doamna Ecaterina Andronescu, fost ministru al învățămîntului - un om echilibrat - care ne-a confirmat că ordonanța este clară. De asemenea, doamna Andronescu ne-a vorbit despre inițiativa legislativă

prin care se urmărește creșterea cu 50% a salariilor personalului din învățămînt. Noi am dorit să aflăm de la dumneaei dacă această inițiativă are o bază reală, adică dacă resursele financiare există. Nu putem vorbi fără acoperire, că poate noi dorim o creștere de 200%. Noi tot timpul am fost rezonabili și nu am apelat la acțiuni sindicale decît pentru respectarea legii. Dumneaei ne-a vorbit de unele sume necheltuite în sistemul de învățămînt și returnate la bugetul de stat în 2007, plus că a crescut PIB,

**A consemnat
Marius GHEGHICI
(continuare în pag. 3)**

PRESIUNI ELECTORALE, CÎȘTIGURI SINDICALE

Timpul rezolvă uneori mai bine și mai repede unele lucruri pe care alți factori exteriori nu reușesc.

Toamna aceasta va fi din nou o toamnă electorală, poate mai agitată ca totdeauna. Votul uninominal a dat dureri de cap tuturor și mai ales celor care se cred și au ajuns în fruntea unor grupări politice încă în proces de formare și clarificare. Și sindicatele care nu dorm și profită de momentele favorabile ivite, și, de această dată, au prins un culoar favorabil. Acest guvern minoritar strîns într-un clește fierbinte de opoziție a devenit destul de docil și maleabil rezolvînd multe dintre problemele grele, dar cu iz populist, electoral.

Între aceste probleme două sînt evidente și recunoscute: majorarea pensiilor de la 1 octombrie cu 20% și majorarea

salariilor în învățămînt tot de la 1 octombrie cu 9%.

Ne aflăm în fața unor realități noi de dialog și negocieri între guvern și sindicate. Fiecare s-a maturizat și a cîștigat, și ca modalitate de lucru, și în plan politic și social. N-a mai fost nevoie de gama întreagă de amenințări publice în media, de mitinguri și marșuri locale sau pe plan național, de greve de avertisment sau generale. Toate acestea au devenit un fundal apăsător immanent care au condus la soluții de compromis mult mai rapide (devansarea datelor aplicării măsurilor și îmbunătățirilor solicitate).

Este adevărat însă că, pe de altă parte, au devenit tot mai evidente pozițiile de negocieri manifestate de sindicatele din învățămînt, unele pentru PDL (FEN-Croitoru), altele pentru PSD- PNL (FSLI-Cornea).

Deocamdată ne rezervăm constatările la acest nivel rămînînd să vedem ce ne

oferă viitorul.

În plan local în mișcarea sindicală din învățămîntul nemțean suflă un vînt proaspăt, generat și de schimbările în structură și strategie, adus de conferințele la nivel național și județean din ultima perioadă.

Intențiile d-lui Gabriel Ploscă, noul președinte al S.L.I. Neamț se vor materializa în prima ședință a Consiliului Județean din perioada imediat următoare prin reorganizarea comisiilor (departamentelor pe anumite probleme) și prin adoptarea unor strategii și modalități noi, concrete, în funcție de evenimentele (noi) survenite în plan social-politic.

În numărul viitor vă vom relata mai detaliat soluțiile adoptate. Dar în mod sigur una din marile probleme ale sindicatelor din învățămînt va fi de data aceasta de esență și fundamentală, cea a calității.

Prof. Ștefan CORNEANU

SPECTACOL CROMATIC LA GALERIA 7 PIETRE

Vernisată marți 12 august 2008, la noua și cocheta Galerie „7 PIETRE” din Piatra-Neamț (director Gabriela Rusu) Expoziția de Fotografie „Lumini-umbre” reunește pe simeze treizeci și trei de exponate semnate de opt artiști și va fi deschisă pînă în ziua de 5 octombrie 2008.

Mai întîi, cine sunt expozanții care, dacă avem în vedere doar vîrsta acestora, am putea comite greșeala de a-i împărți în trei generații, însă, privind imaginile expuse, constatăm cu plăcere racordarea acestora la cele mai moderne tendințe tehnice (știut fiind faptul că „tehnologiile create de om sunt prelungiri ale simțurilor sale”), și nu numai, manifestate în arta fotografică de la noi și de pe alte coordonate geografice, mai ales că dintre autori, deși toți sunt români, unii trăiesc în „spații” din afara granițelor actuale ale țării: Radu Buraga (Grecia), Mihai Potîrniche (Republica Moldova).

Se cuvine să începem prezentarea cu artista Victoria NISTOR din Iași, singura doamnă între expozanți, care, prin lucrările „Compoziție 1”, „Compoziție 2”, și „Compoziție 3”, confirmă preocupările sale declarate - arta plastică, muzica, arta fotografică - și afirmația din „Catalogul” expoziției: „Am descoperit frumosul și urîtul, lumina și umbra prin arta fotografică”.

Ioan-Matei AGAPI, decanul de vîrstă al grupului celor opt din expoziția de la „7 PIETRE”, are un CV bogat prezentat în cochetul „Catalog” al expoziției din care spicuim: „Tînd mereu către artistic (...) Sunt optimist, simpatic și antipatic (...) prin muncă și studii, am pîșit în lumea profesioniștilor fotografi și cinești documentariști. (...) Am trimis fotografii la multe expoziții naționale și internaționale (...) În expoziție este prezent cu trei fotografii - „Autoportret” și „Artistul în mijlocul colecțiilor proprii”, ambele impunîndu-se atenției privitorului, prin ineditul lor (a doua, după cum a precizat artistul, va fi donată Bibliotecii Județene „G. T. Kirileanu” din Piatra-Neamț) și o „Ecologică”.

Ioan-Viorel COJAN, trecut de prima jumătate de secol a existenței sale, confirmă prin palmaresul său expus în „Catalog” că este un discipol al profesorilor săi - Aurelian Bucătaru și Toma Lăscoiu la clasa cărora a urmat cursuri practice de pictură religioasă. Dintre lucrările expuse am remarcat cele două „nuduri” și, mai ales „Amprente între cer și pămînt”, remarcată datorită sugestiilor metaforice rezultate în urma dispunerii succesive a unor simboluri.

Constantin TOMȘA

(continuare în pag. 3)

TEORIA HAOSULUI

Evrical! În sfîrșit am descoperit America. În sociologie există o teorie a haosului. Știați? Conform acestei teorii pentru schimbarea unui sistem politic trebuie mai întîi să produci haosul. Evident, în cantități năucitoare. Și dacă te gîndești la “deranjul” din decembrie ‘89 și după, înclini să crezi în veridicitatea acestei teorii. Trăim într-o lume din care nu lipsesc bolile incurabile, crimele, războaiele, teroristii cu rucsaci în spate plini cu dinamită. Astfel, anii următori nu se anunță prea “luminoși” cum prezic politicienii actuali. Se vor produce cutremure devastatoare în Vrancea, inundații, secete, încălzire globală își va face de cap. Apocalipsa pare că se apropie. Cum se întrezărește lumea peste jumătate de secol? Schimbată tare. O vor prinde doar țincii de astăzi.

Prestigiul școlii va scădea de la an la an, așa cum bine se vede. Diploma nu va mai fi importantă. Vor exista doar învățămînt primar și gimnazial, actualele generații vor înțelege că nu prea folosește formarea într-o universitate dacă apoi lucrezi la ceva ce nu are nici o legătură cu studenția. Citește: la un patron analfabet. În școli se va introduce bătaia la palmă, statul în genunchi pe grăunțe și calul bălan ca pe vremea humuleșteanului Creangă. Normal, pentru loazele înrăite. Elevii îi vor copia pe dascăli cu cele mai sofisticate metode, pornind de la banala fițuică și terminînd cu telefonul mobil sau aparatul acela minuscul și sofisticat introdus în ureche. La școală, elevii vor face ce vor ei. Vor veni cu role, biciclete sau automobilul de lux al tatei, plecat în străinătate. Limba comună în școală va fi engleză pînă în 2055, cînd se va introduce chineza. Dintre cele trei religii monoteiste, islamismul va fi cel mai tare din parcare. Se va descoperi enigma zîmbetului Monalisei, cea care a dat frisoane secole în șir numeroșilor exegeți. Nicolae Guță și Copilul Minune vor fi invitați la orele de muzică să predea manea. Și tot așa...Nu vă panicați! Așa-i în perioada de trecere de la socialism la capitalism, la Dumnezeu știe ce.

Dumitru RUSU

PROFESIONISTII EDUCAȚIEI

Doamna profesoară Minodora Lemnaru este absolventă a Facultății Politehnice ieșene, cu specializarea inginer-mecanic.

Este profesoară în cadrul Liceului "Vasile Sav" Roman, de aproape 10 ani. Colegii au avut încredere în ea și au desemnat-o lideră de sindicat.

În cadrul Conferinței județene Neamț din data de 20 iunie 2008, a fost propusă candidată în Consiliul Județean, iar Consiliul Județean a nominalizat-o lider, pentru zona Roman.

● **D-nă profesoară, în Conferința Județeană din 20 iunie 2008 ați fost desemnată vicepreședinte a S.L.L.I.C. Neamț, mai precis, vi s-a încredințat funcția de lider al sindicalștilor din zona Roman.**

Ce obiective aveți în vedere pentru perioada următoare ca vicepreședinte al educatorilor din învățământul românesc?

- Este adevărat, Conferința Județeană a fost un moment și un eveniment important în mișcarea sindicală românească. A fost momentul pentru o analiză serioasă a activității dar în același timp și găsierea unor soluții privind îmbunătățirea activității educative din școli. Colegii din zona Roman mi-au încredințat o funcție importantă și va trebui să mă mobilizez foarte mult pentru această activitate.

Ca obiective? Cred că voi continua să colaborez cu liderii sindicali din fiecare unitate școlară, voi urmări să se respecte Contractul Colectiv de Muncă, să se respecte legislația școlară, iar pe termen scurt, mă gândesc să pot realiza o activitate cu prilejul zilei de 5 octombrie, Ziua Educației.

● **În calitate de lider pentru Roman și zonă, pe cine vă veți sprijini în realizarea obiectivelor propuse, cine vor fi colaboratorii care vă vor ajuta să duceți la îndeplinire obiectivele propuse?**

- Din câte știu, colegii mei, cei care fac parte din Consiliul Județean, mă refer la cei din zona Roman, sînt oameni cu destulă experiență în munca sindicală ca să putem continua activitatea de pînă acum și sînt convinsă că și ei doresc să se implice în rezolvarea problemelor cu care ne vom confrunta. Am încredere deplină în noua conducere de la nivelul județului dar nu pot uita că alături de mine vor fi membrii de sindicat din fiecare unitate școlară și liderii lor.

● **Un gând, un mesaj către cadrele didactice din școlile nemțene, ținînd cont că a început un nou an școlar, 2008-2009.**

- Un an școlar plin de succese și realizări atît pentru profesori cît și pentru elevi. Dumnezeu să ne dea tuturor gîndul bun și să înfăptuim tot ce nădăjduim.

**A consemnat
Valerian PERCĂ**

PROIECTE ȘI PARTENERIATE DURABILE

Proiectul multilateral "Comenius" cu finanțare de la Comisia Europeană prin programul de învățare pe tot parcursul vieții, intitulat "Utilizarea noilor tehnologii informaționale pentru o mai bună cunoaștere a culturii tradițiilor și relațiilor interumane între țările europene", titlatura programului în cadrul căruia s-au implicat sistemele educaționale din Turcia, Grecia și România pe timp de 3 ani, proiect condus de prof. Irina Pătrăuceanu de la Liceul cu Program Sportiv Roman, a dezvoltat în primul rînd și la un nivel de înaltă ținută, relațiile interumane. Profesori, elevi, persoane auxiliare procesului de învățămînt, susținuți de profesionalism și dăruire și printr-o impresionantă conlucrare au atins de fiecare dată scopurile propuse de acest proiect: cunoașterea culturii, a tradițiilor și dezvoltarea relațiilor interumane.

Avînd aceste obiective, în intervalul martie-aprilie, un grup de profesori din România (prof. Irina Pătrăuceanu, prof. Laura Grădinaru, prof. Oana Țonea - LPS Roman și director prof. Elena Dămii, prof. Daniela Păduraru, institutori Elena Secrieru și Licuța Savu - Șc. nr. 14 Ștefan cel Mare - Botoșani) a vizitat Liceul Special din Atena unde învață copiii cu probleme neuro-motorii. Ne-au surprins și impresionat încă de la început forța și optimismul, căldura și atașamentul tuturor celor de acolo dar în mod deosebit al copiilor.

Pentru atingerea rezultatelor la care am dorit să ajungem am propus realizarea profilului psihologic al tînrului european prin mesaje și eseurile create de copii, despre viitorul Europei și o expoziție itinerantă avînd ca temă "Europa văzută prin ochi de copii". Această expoziție este o continuare a proiectului de anul trecut, cînd, împreună cu domnii profesori și elevii corpului B al

LPS, am conceput o hartă a costumelor naționale pe provincii istorice în cadrul muzeului etnografic al tradițiilor nemțene, organizat în una din sălile de clasă ale liceului.

Tot în cadrul acestui proiect am participat la una din ședințele de terapie prin călărit, unde copiii cu dezabilități își manifestă cel mai vizibil bucuria și dragostea lor de viață, așa cum este ea. Voluntariatul susținut de foarte multă dragoste pentru acești copii (fie din Grecia, fie veniți din alte țări și stabiliți împreună cu părinții în Atena) este ceea ce fac tinerii și domnii profesori pe care i-am înțeles la această bază de călărie. Nu voi putea uita niciodată imaginea acelor copii, care, cu foarte multă greutate dar la fel de multă tandrețe, mîngiau, la sfîrșit, caii.

Nu putem trece peste impactul direct cu civilizația și istoria greacă, produs prin vizitele la Muzeul Agora, Acropole, Templul lui Poseidon, Biserica Sf. Gheorghe din Atena, Stadionul Olimpic.

Produsul final al acestui proiect este cursul opțional "Familia Europa", ultima întîlnire va avea loc în România în luna martie, iar vizita finală în Turcia în luna mai.

Trăirile care m-au încercat sînt multiple și nu știu dacă aș putea să spun exact ce am simțit în momentul în care am văzut acei copii, cu toate problemele și nevoile, de orice natură, cu care se confruntă. Cu toate acestea, datorită puținului timp petrecut alături de ei am învățat că trebuie să apreciem și să mulțumim pentru ceea ce avem. Nu știu dacă avem mai mult sau mai puțin decît ei, cert este că acolo am înțeles, mai mult decît oriunde în altă parte, sensibilitate, dragoste, devotament, dar mai ales multă speranță. Ca și cadru didactic am primit de la acești elevi o adevărată lecție: o lecție de viață.

Prof. Oana TONEA
LPS Roman

O MOARTE LA VENETIA

Vizitînd Hotelul "Lido" din nordul Venetiei cu cîteva luni în urmă, mi-am amintit de nefericitul personaj al lui Thomas Mann, din romanul "Moarte la Venetia" care sfîrșise aici, dar mai ales de cuvintele autorului:

"Aceasta a fost Venetia, cu gingășia ei desăvîrșită, care seduce și trădează, jumătate poveste, jumătate blestem..."

Aici sfîrșiseră pe rînd Wagner, Ezra Pound, Stavinski și alții ale căror morminte le găsim în cimitirul de pe insula "San Michele". Aici stabilise Napoleon cimitirul Venetiei.

N-am gîndit atunci nici o clipă că aici avea să sfîrșească bunul meu prieten și coleg, Nenică, așa cum i-au zis gene-

rații de învățăcei.

Era într-o noapte la începutul lui august. Venea aici din România și ar fi dorit să ajungă pe Coasta de Azur prin sudul Franței și de aici la Paris.

Mai întîi ar fi dorit să facă o incursiune nocturnă pe Canal Grande pînă în Piața San Marco.

Înima însă n-a mai vrut să-i bată. Un stop cardiac a pus capăt mult așteptatei călătorii în Franța. Știa multe despre muzeele Parisului: Luvru, D'Orsay, citise literatură franceză și voia să vadă "Panteonul", Palatul Versailles cu minunatele sale grădini. N-a mai apucat.

De ce oare soarta e așa nedreaptă cu unii? Să vorbești ani de-a rîndul atîtor generații de elevi despre cultura și arta franceză și să nu o poți vedea

acolo unde ea se află, nu e drept!

Fusese profesor de Limbă Franceză la Colegiul "Roman Vodă" din anul 1969 și îl cunoșteam din studenție. A slujit sîrguincios mulți ani la liceul unde fusese elev. O boală necruțătoare l-a obligat să se pensioneze înainte de vreme, deși a rămas dascăl pînă la sfîrșit.

Cînd a terminat facultatea, putea să-și aleagă un post în oricare mare oraș din țară. S-a întors însă la Roman de unde plecase. Și aici a rămas. Aici s-a întors și sicriul cu corpul lui neînsuflit după ce fusese purtat de la Venetia la Roma și de aici iar la Venetia, iar apoi la București. De abia după nouă zile a revenit la Roman unde, joi, în 7 august, cîteva colegi și foști elevi l-au condus pe ulti-

mul drum.

Cutremurat mă uitam cum bulgării de pămînt cădeau peste sicriul lui Nenică, tot mai mulți, tot mai mulți, înghițindu-l pînă la urmă de tot. Apoi, piața grea pe care jerbe de flori ce începuseră a se vesteji sub căldura toridă de august. De pe crucea care străjuiește mormîntul ne zîmbea trist chipul lui Nenică. Ici-colo se mai auzeau convenționalele șoapte de regrete care, neputincioase, transmiteau condoleanțele prin acel "Dumnezeu să-l ierte!" Apoi... tăcere.

Pe crucea de la căpătii, dintre flori, se mai zărea inscripția: "Enea Ioan 1946-2008".

Rămas bun, Nenică!
Prof. Ioan DOBREANU

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

CULTIVAREA CREATIVITĂȚII LA ȘCOLARI

Inter-un sens mai larg, creativitatea este considerată capacitatea gândirii umane de a găsi idei, soluții noi, de a da naștere unor lucruri necunoscute anterior, care nu sînt noi pentru societate, dar la care s-a ajuns pe o cale independentă.

Acest mod de definire a creativității se referă la creativitatea manifestată de elevi la școală la diferite discipline de învățămînt. La nivelul copiilor de ciclul primar, orice rezolvare de situații problematice, constituie în același timp o manifestare a creativității gândirii lor. Principala caracteristică a gândirii creative la elevi este noutatea sau originalitatea soluției găsite, a ideii emise. Nu se poate vorbi în ciclul primar de existența unei creativități deosebite a gândirii școlarului, ci mai degrabă despre formarea unor premise pentru dezvoltarea ulterioară a creativității.

Copilul de vîrstă mică, adoptă o atitudine creatoare, atunci cînd, pus în fața unei probleme, îi restructurează datele, descoperă căile de rezolvare,

o rezolvă într-un mod personal.

În tot ceea ce fac, micii școlari își pot manifesta o atitudine creatoare: elaborarea unei scrisori, a unei compuneri, rezolvarea unui exercițiu sau a unei probleme, executarea unui desen, a unei lucrări practice etc. constituie un vast teren al creativității.

Orice act creativ presupune existența unui material care să fie prelucrat în mod creativ. Cunoștințele pe care le posedă elevul, gradul de stăpînire a lor constituie condiția esențială a creativității școlare.

Gîndirea creatoare are nevoie, deci, de un material bogat cu care să opereze și să faciliteze generalizarea. Dar nu este vorba de simpla acumulare de cunoștințe, ci mai ales de sistematizarea lor, de însușirea structurilor interioare a cunoștințelor, de înțelegerea relațiilor reciproce ale obiectelor și fenomenelor. Oricît de bogat ar fi fondul de informații, nu este suficient pentru realizarea creativității. El trebuie prelucrat; de aceea sînt necesare anumite instrumente de pre-

lucrare a cunoștințelor și capacități intelectuale.

În problemele de creație, condițiile problemei sînt de obicei camuflate de circumstanțe întîmplătoare.

De aceea, între multiplele modalități de activitate didactică trebuie menționate acelea care antrenează cu precădere gîndirea euristică; stimulează efortul de gîndire al elevilor în direcții divergente și în acest fel contribuie, într-o măsură mai largă decît alte metode, la dezvoltarea flexibilității gîndirii.

Cu ocazia verificării și evaluării cunoștințelor din cadrul fiecărei lecții și a recapitulării periodice și finale, se impune cu prioritate să-i antrenăm pe elevi în exersarea unor operații de sistematizare, de abstractizare a cunoștințelor, apelînd la multiple posibilități de corelare.

În general se impune folosirea procedeeului de învățare prin integrare a informațiilor noi, atît a celor dobîndite la școală, cît și a celor pe care elevii le achiziționează în afara

școlii prin intermediul mijloacelor audiovizuale.

Dialogul viu dintre învățător și elevi, folosirea unui mare număr de exerciții sub forma unor lecții destinate special formării priceperilor și deprinderilor, utilizarea problematizării, modelării și algoritimizării în diferite etape ale procesului învățării, solicitînd sistematic și progresiv elevul, contribuie la formarea unor calități intelectuale ca: operativitatea, ingeniozitatea, flexibilitatea.

În concluzie, cultivarea creativității la elevi sau învățarea de tip creator impune anumite premise ce pot fi considerate drept cerințe specifice, dintre care menționăm următoarele:

- învățătorul să însușească elevilor, prin stilul său de gîndire, prin solicitările adresate elevilor, o atitudine și un stil de gîndire creator, liber, independent;
- orientarea și incitarea elevilor spre nou, spre neexplorat;
- asigurarea unui climat optim

pentru manifestarea spontană a elevilor, fără frica de a greși, de a primi sancțiune, crearea unei atmosfere permisive de explorare independentă;

- asigurarea încrederii în sine, înurajarea efortului creativ al elevilor încă de la primele manifestări.

Școala trebuie să-l pună pe elev în situația de a poseda cît mai devreme mijloacele proprii de însușire a cunoștințelor, de prelucrare și integrare a acestora în sisteme și structuri noi de aplicare a lor în practică, în mod creator.

Atitudinea creatoare este favorizată de mediul școlar, caracterizat prin atmosferă permisivă, de înțelegere, încurajare, de interes și emulație. Este suficient să menționăm, în acest sens, că învățătorul, prin întrebări, poate incita gîndirea elevilor la diferite operații (deducție, inducție, comparație, descoperirea de relații cauzale), poate antrena gîndirea în diverse direcții (gîndirea divergentă, gîndirea convergentă, gîndirea probabilistică).

Inv. Mihaela BLAJ
Liceul teoretic Săbăoani

“Nu am apelat la acțiuni sindicale decât pentru respectarea legii”

(urmăre din pag. 1)

Însă chiar și așa nu există o suportabilitate decît de 30 - 35%. Personal, cred că nu există resursele financiare suficiente pentru o creștere pe care am merita-o, oricît ar fi ea de spectaculoasă. Dar au apărut și nuanțări chiar ale inițiatorilor. Domnul Mircea Geoană vorbește despre o creștere graduală cu 50%.

- **Și atunci?**

- Doamna Andronescu nu ne-a îndemnat nici un moment să ieșim în stradă, dar ne-a îndemnat ca, prin vocile noastre, să sprijinim această inițiativă legislativă. Noi sîntem de acord să fim lături de orice inițiativă care duce la îmbunătățirea salarizării, a condițiilor de muncă pentru colegii noștri de sindicat. Inițiativa a trecut de Senat, dar camera decizională este cea a

Deputaților. Trecuse de comisii, dar nu intra în plen. Atunci, a avut loc o întrînire a domnului Cornea, a conducerii Federației Spiru Haret și Alma Mater din învățămîntul superior cu președintele Camerei Deputaților, Bogdan Olteanu. El a promis că această inițiativă va fi discutată în regim de urgență.

- **Ținînd cont de aceste aspecte, vor mai avea loc acțiunile sindicale programate?**

- Acțiunile legate de pichetare, de miting, au căzut. Nu își mai au obiectul, în condițiile în care se respectă ordonanța.

- **În același timp, sindicatul mai pregătește și alte acțiuni, însă de altă natură.**

- Pe 5 octombrie sărbătorim, ca în fiecare an, Ziua Mondială a Educației, prima dată la Piatra Neamț, pentru că la Roman tradiția este din 2000. Sărbătorim cu primăria municipiului și cu Inspectoratul Școlar acest eveniment. În acest an, atît

Primăria Piatra Neamț cît și cea din Roman, pun la dispoziția acestui eveniment suma de 100 de milioane de lei vechi, cu care vor fi premiate cadre didactice. La Piatra Neamț este vorba de 50 de persoane, la Roman de 70. La Roman sînt mai mulți pentru că îi prindem și pe cei care ies la pensie. La Piatra Neamț nu este cazul, pentru că aici municipalitatea organizează Ziua Persoanelor Vîrstnice chiar pe 1 octombrie. Va fi un premiu simbolic pe care îl oferim. Dar este important că, iată, comunitatea locală își arată și în acest mod prețuirea pentru activitatea dascălilor. Vor fi și diplome, flori. Manifestarea va avea loc la Liceul de Artă, după care va avea loc și o masă festivă la Hotel Ceahlău, iar la Roman în complexul Multiplex din parcul orașului.

Sînt momente de bilanț a rezultatelor din școli, momente să ne mai descărțim frunțile și să stabilim noi obiective. Totul se dorește un imbold, o mobi-

lizare pentru a munci mai bine în școlile românești.

- **Cum vor fi stabilite numele cadrelor didactice care vor fi premiate?**

- Nu noi facem propunerile. Noi ne ocupăm numai de organizare și contribuim financiar la buna desfășurare a acestor evenimente. Propunerile vin din școli. Ei sînt cei mai în măsură să desemneze pe cei care anul acesta au avut rezultatele cele mai bune. Ca și criterii, am recomandat să luăm în calcul rezultatele în activitatea profesională, apoi implicarea în rezolvarea unor probleme ale unităților școlare, în viața orașului, în activitatea sindicală. Noi vom respecta propunerile venite din școli.

- **La final.**

- Țin să mulțumesc atît Primăriei Municipiului Piatra Neamț cît și primăriei Roman pentru că au contribuit cu sume frumoase. Să le dea Dumnezeu sănătate tuturor și să organizăm evenimente cît mai frumoase și în viitor!

GHIDUL LIDERULUI DE SINDICAT

nceputul anului școlar 2008 - 2009 a adus liderilor Sindicatului Învățămînt Neamț un instrument de lucru mult așteptat care reprezintă un prim pas de punere în practică a sloganului federației “Angajați pentru o societate în schimbare”.

Lucrarea despre care vorbim, intitulată “Ghidul liderului de sindicat” se dorește a fi un document esențial în activitatea liderilor de sindicat, care cuprinde noțiuni de bază pentru sindicate, drepturi și obligații sindicale, elemente despre partenerii de dialog social precum și elemente legislative cum ar fi normarea și salarizarea personalului din învățămînt.

Elaborarea acestui ghid reprezintă unul din rezultatele îndelungatei colaborări dintre Federația Sindicatelor Libere din Învățămînt (F.S.L.I.) și Sindicat National des Enseignements du Second degre (SNES) Franta și urmărește dinamizarea activității liderilor de sindicat din unitățile de învățămînt, asigurarea coerenței în practica sindicală, cunoașterea elementelor fundamentale pentru funcționarea și dezvoltarea organizației sindicale în raport cu instituții și organisme similare din Europa și din lume.

Lucrarea este structurată în șapte capitole. În primul capitol “Sindicatul componentă a societății civile”, se face o scurtă prezentare cu privire la noțiunea, caracteristicile generale, constituirea și funcționarea unui sindicat precum și formele de acționare ale acestuia.

Capitolul II, “Drepturi și obligații sindicale”, relatează sursele cele mai importante din care decurg drepturile sindicale și în același timp care sînt drepturile organizațiilor sindicale. În capitolul III “Unitatea școlară” se prezintă structurile de conducere și structurile de lucru, cu atribuțiile și rolul lor.

Capitolul IV - “Partenerii de dialog social”, enumeră partenerii de dialog social, organizarea și atribuțiile acestora.

Capitolul V prezintă “Calendarul liderului de sindicat din unitatea școlară”, iar capitolele VI și VII prezintă “Bune practici. Instrumente. Surse de informații” și respectiv “Legislație”. Avînd în vedere că legislația e în continuă schimbare, ghidul este perfectibil, astfel că anual se va face o reeditare a acestuia cu adăugirile și modificările ce se impun.

La realizarea ghidului au contribuit 32 de persoane, care au participat la Seminarul “Revendicări și negocieri locale” desfășurat la Predeal în perioada 3 - 7 martie 2008, dintre care 21 colaboratori și 11 autori. Cei 11 autori sînt:

1. Amariei Adriana Violeta - Alianța Sindicală “Gh. Asachi” Iași;
2. Divisevici Ana - Maria - Sindicatul Județean Învățămînt “Spiru Haret” Suceava;
3. Grigore Gabriela - Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Învățămînt și Cercetare Științifică Neamț;
4. Hancescu Simion - Uniunea Sindicatelor Libere din Învățămînt Ialomița;
5. Irimia Dumitru - Sindicatul Județean Învățămînt “Spiru Haret” Suceava;
6. Ienășescu Dănuț Vasile - Sindicatul Democratic Învățămînt Arad;
7. Merciu Dorel - Sindicatul Liber din Învățămînt Maramures;
8. Panaite Elena Valerica - Alianța Sindicală “Gh. Asachi” Iași;
9. Platon Mirela - Alianța Sindicală “Gh. Asachi” Iași;
10. Pop Liviu Marian - Sindicatul Liber din Învățămînt Maramures;
11. Tiplea Sorin - Uniunea Sindicală “Didactica” Vaslui.

Considerăm că apariția acestui ghid va contribui la profesionalizarea și responsabilizarea liderilor din școli pentru că intervenția sindicală acolo începe.

Gabriela GRIGORE

Se revine la examenul de admitere la liceu?

Aproximativ 76 la sută dintre profesorii din țară susțin revenirea la examenul de admitere organizat în fiecare liceu, pentru că actualul proces de admitere, bazat pe notele de la tezele unice, nu reflectă adevăratul nivel de pregătire a elevilor, potrivit unui studiu realizat de Intuitext.

Cercetarea realizată de Intuitext, la finalul admiterii computerizate la liceu, relevă că 76 la sută dintre cadrele didactice susțin revenirea la examenul de admitere organizat în fiecare liceu. Doar pentru 14 la sută dintre profesori tezele cu subiect unic și sistemul de admitere prin repartiție computerizată sunt soluții viabile.

În opinia profesorilor, absolvenții de clasa a VIII-a și părinții lor sunt la curent cu

tipurile de licee existente în România, însă actuala rețea școlară nu acoperă nevoile de studiu ale elevilor. Peste 54 la sută dintre participanții la cercetare sunt de părere că oferta educațională pentru studiile liceale nu este coordonată cu piața muncii.

Majoritatea elevilor preferă liceele teoretice (54 la sută), 24 la sută pe cele cu profil tehnologic, iar 20 la sută se îndreaptă spre licee economice. Sub 10 la sută dintre elevi își doresc o carieră în învățămînt, optînd în acest sens pentru un liceu cu profil pedagogic, și aproximativ 0,9 la sută se înscriu la licee sportive.

În alegerea tipului de liceu, elevii sunt influențați în cea mai mare parte de familie (peste 75 la sută), în timp ce prietenii, cadrele didactice și mass media au o influență redusă.

Potrivit studiului, 80 la sută dintre profesori consideră că rețeaua Școlilor de

Arte și Meserii (SAM) este utilă pentru elevi, în special pentru cei care doresc să-și găsească o slujbă în domeniu imediat după absolvire. Cu toate acestea, 22 la sută dintre cadrele didactice sunt de părere că elevii care termină SAM au șanse mari să își continue studiile, 32 la sută cred că nu vor avea probleme în a-și găsi o slujbă în domeniul în care s-au pregătit, în timp ce 46 la sută prevăd dificultăți mari pentru elevii absolvenți ai școlilor de arte și meserii, indiferent că vor să intre imediat pe piața muncii sau vor să-și continue studiile.

La studiu au participat 1.200 de profesori din toată țara, cercetarea fiind realizată online, pe pagina www.didactic.ro, comunitate care numără peste 50.000 de cadre didactice. Studiul face parte dintr-o serie dedicată sistemului educațional din România.

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

SPECTACOL CROMATIC LA GALERIA 7 ARTE

(urmăre din pag. 1)

Radu BURAGA (n. 1971, Vlădeni-Botoșani; din 1994, locuitor al Atenei) absolvent al Școlii de Fotografie Hellenic Photographic Society și deținător al unui palmares impresionant, convinge privitorul ajuns în fața operelor sale, prin toate cele șase lucrări expuse, în mod deosebit prin „Călugăru” și „Invierea” pentru realitatea surprinsă în mod sugestiv sau, cum ar spune Tonitza despre o pictură, realizarea unei „clipe încrămenite”.

Eugen HARASIM (curatorul acestei expoziții, al cărui site „lumini - umbre. ro” a fost preluat și ca generic al expoziției) expune doar două lucrări, ambele încitate prin îmbinarea celor două componente, „umbra și lumina”, singurele din imaginile oferite privitorului. Deosebit de interesantă ca idee și realizare artistică ni s-a părut lucrarea „O nouă zi”, din invitația-program, dar, din păcate, neexpusă pe simeze.

Mihai POTĂRNICHE, conaționalul nostru de peste Prut, cel care a expus în treizeci și una de personale, deschise la Chișinău, în țară, dar și peste hotare, autor a numeroase albume, membru al mai multor uniuni de creație, a adus în expoziție șase lucrări, demonstrînd calitățile pentru care deține titlul de „Maestru în Artă al Republicii Moldova” (1993). Ne-au reținut atenția: imaginea

unei punți din localitatea natală - Păhârniceni -, apoi cea intitulată „Singuraticul” și, mai ales, cea care a fost aleasă pentru a ilustra afișul și coperta invitației expoziției (ne place s-o numim „Refle/ct/xie”).

Reprezentantul nemțean în Expoziția „Lumini-Umbre”, Florin MIHAL, cunoscut iubitorilor de artă din Piatra-Neamț prin „personalele” (1995, 1996, 2008) și prin participările la expozițiile de grup, deținător al Premiului I la Concursul Național „Fotografia”, ediția a V-a (2001), a polarizat atenția multor participanți la vernisaj, probabil, și a celor care au trecut pragul expoziției în zilele ce au urmat, prin cele cinci, decupaje alb-negru din peisajul montan din împrejurimile orașului, știut fiind că în arta fotografică și în cea a filmului această modalitate de prezentare a realității este piatra de încercare pentru măiestria artistului.

Mezinul grupului, Sabin-Lucian CHIUȘDEA, cel care are la activ cursuri de fotografie la Universitatea Populară de Arte de la Casa de Cultură „Mihai Ursache” din Iași, își demonstrează calitățile cu cele trei lucrări expuse. În mod deosebit am remarcat-o pe cea intitulată „Clopotele”, și suntem siguri că, în viitor, ne vom mai întîlni cu lucrările sale.

În ansamblu, Expoziția „LUMINI-UMBRE” de la Galeria „7 PIETRE”, este „o sărbătoare pentru ochi”, care aduce frumosul, pe care Platon îl numea „splendoarea adevărului”, în fața privitorului, atrăgîndu-i atenția asupra unor aspecte din lumea încon-

jurătoare ce i-au scăpat.

Fiecare fotografie expusă trădează elemente ale personalității, precum și îndemînare, pricepere, meșteșug, măiestrie, talent, atît cît posedă fiecare autor, toți contribuind la realizarea acestui spectacol cromatic oferit de Galeria „7 PIETRE”, nou venită în viața artistică a orașului de la poalele Cozlei și Pietricăii.

ÎNVĂȚĂMÎNTUL NEMȚEAN, LA ZI

Școala a început cu probleme

Conform unei statistici oferite de Inspectoratul Școlar Județean Neamț, cu câteva zile înainte de începerea anului școlar din 158 unități cu personalitate juridică, erau autorizate sanitar 107 (adică 67%). Din cele neautorizate, 10 aveau posibilitatea de a fi autorizate iar 41 aveau depusă la Direcția Sanitară documentația necesară pentru a putea fi autorizate și să primească viza de funcționare pentru anul școlar 2008 - 2009.

Trebuie amintit că unitățile școlare cu personalitate juridică au în subordine numeroase alte școli și grădinițe. În momentul de față există 253 de astfel de structuri ale școlilor cu personalitate juridică. Dintre acestea erau autorizate 89 (32%), în timp ce marea majoritate, 164 neautorizate (68%).

Una din cele mai dese cauze pentru lipsa autorizăției este termenul de așteptare. Cu alte cuvinte, documentația de obținere a autorizăției de funcționare este elaborată și depusă la Direcția Sanitară și urmează să se dea un verdict. Nu aici este marea problemă a infrastructurii de învățămînt nemțean. Altele sînt motivele de îngrijorare, printre acestea numărîndu-se lipsa apei curente, a grupurilor sanitare salubre, a fosei vidanabile. Unele școli nu pot fi autorizate deoarece la ele se derulează lucrări de reabilitare. Cît timp sînt în șantier nu pot primi autorizația, însă există toate premisele obținerii acestui document după finalizarea lucrărilor. Altele nu pot fi autorizate din cauza nepotabilității apei. Este vorba, în primul rînd, de școlile din localitățile afectate de inundații. Trebuie subliniat, în schimb, un aspect foarte important. Chiar dacă anul școlar a început cu multe școli neautorizate sanitar, numărul celor cu probleme este în scădere de la an la an.

UNICEF a ajutat elevii sinistrați

Una dintre cele mai importante organizații la nivel mondial în ceea ce privește protecția drepturilor copilului nu a rămas indiferentă la suferința micuților afectați de inundațiile din vara ce tocmai a trecut. UNICEF a cerut celor de la Inspectoratul Școlar Județean Neamț o situație a tuturor copiilor din familiile afectate de inundații, pentru a le oferi, în perioada imediat următoare, rechizite. În urma analizei efectuate de ISJ, a reieșit că de acest sprijin al UNICEF beneficiază 164 de copii preșcolari, 118 elevi de clasa I, 245 de elevi din clasele II-IV, 441 de elevi din ciclul gimnazial și 82 din clasele IX-XII.

Cei de la UNICEF au solicitat o evidență a elevilor pe aceste

grupe de vîrstă, pentru că și pachetele cu rechizite au conține obiecte care să îi ajute pe copii, în funcție de vîrsta lor. Printre unitățile de învățămînt cu cei mai mulți elevi beneficiari de sprijinul UNICEF se numără Școlile de Artă și Meserii "Ion Creangă" și cea din Doljești - pentru copiii din Buruienesti și Rotunda, precum și școlile din Adjundeni și Tămășeni.

Criză de profesori

Inspectorul școlar general adjunct, Grigoruță Oniciuc, a atras atenția asupra unui aspect care ține de criza cadrelor didactice specializate. În unele unități de învățămînt s-au înființat noi specializări pentru elevi, însă nimeni nu s-a gîndit că există posibilitatea să nu existe profesori: "Sînt discipline la care e un dezastru. Avem discipline unde, comparativ cu anul trecut, nu sînt deloc oameni. La Turism am repartizat absolvenți din acest an. La Protecția Mediului, de asemenea, sînt rămase enorm de multe catedre. Am ajuns în situația în care nu avem copii la școală, dar nu avem nici specialiști".

Sprijin pentru elevii cu părinții peste hotare

“Pentru sistemul de învățămînt, o prioritate trebuie să fie școlarizarea copiilor, iar o atenție deosebită trebuie să se acorde acelor copii care au părinții plecați la muncă în străinătate", a declarat Vasile Pruteanu, președintele Consiliului Județean Neamț. Acesta a anunțat că Inspectoratul Școlar va demara un proiect alături de CJ, pentru sprijinirea copiilor aflați în astfel de familii. "Trebuie să fie o situație la nivelul fiecărei comune, să se știe părinții cîtor copii sînt în străinătate. Trebuie să fie o implicare foarte mare în acest sens din partea profesorilor, a învățătorilor și a diriginților. Nu știu cîți diriginți și învățători mai fac vizite în familiile copiilor, pentru a vedea în ce mediu trăiesc", a mai spus Vasile Pruteanu.

Președintele CJ a precizat că proiectul nu va avea strict o

latură materială, punîndu-se un accent deosebit pe educarea tinerilor. Vasile Pruteanu a subliniat că sînt foarte mulți copii ai căror părinți sînt plecați în străinătate, iar ei nu au fost lăsați nici

măcar în grija unei rude, ci a unui cunoscut, apropiat care primește lunar o anumită sumă de bani. Acei copii nu sînt atît de atent supravegheați, astfel încît este foarte mare riscul ca ei să ajungă la abandon școlar din această cauză.

Olimpicii nemțeni au fost premiați

Tinerii nemțeni care au obținut rezultate excepționale la concursurile naționale și internaționale au fost premiați pe 25 septembrie, în cadrul unei manifestări festive organizate de Guvernul României, Prefectura Neamț și Inspectoratul Școlar. La eveniment, pe lîngă numeroșii olimpici și dascălii acestora, au fost prezente și oficialități nemțene, printre care senatorul Șerban Strătilă, deputatul Dorinel Ursărescu, președintele CJ, Vasile Pruteanu sau viceprimarul Ana Monda. Toți olimpicii au primit cîte o diplomă de excelență din partea Guvernului României, o floare și un tricou, un premiu simbolic, mai ales că și culoarea tricoului a fost aleasă în funcție de rezultatele obținute. Inspectorul școlar general, Mihai Lăcătușu, a ținut să felicite în primul rînd tinerii, apoi cadrele didactice care le-au îndrumat pașii spre diversele premii și mențiuni obținute. Oaspetele de seamă al evenimentului a fost președintele Consiliului Județean, Vasile Pruteanu, un om care și-a dedicat o mare parte din viața catedrei. Acesta a felicitat elevii, dar și-a exprimat și speranța că mare parte dintre actualii olimpici vor fi, peste ani, oamenii de bază ai țării.

Expoziție a unui cadru didactic

Sala "Cupolă" a Bibliotecii Județene "G. T. Kirileanu" a găzduit pe 18 septembrie, vernisajul expoziției de acuarelă "Rădăcini și viață" a pictoriței Maria Baroi. Expoziția, prezentată de criticul de artă Lucian Strochi, a fost deschisă pînă la 1 octombrie.

Maria Baroi este o îndrăgită învățătoare din Vaduri, comuna Alexandru cel Bun, care și-a cultivat pasiunea pentru pictură urmînd cursurile Școlii Populare de Artă din Piatra Neamț. A expus pînă acum la școala din Vaduri, la Galerile Alfa, Casa de Cultură, Casa Româno-Franceză și la sediul BCR. Are numeroase participări la expoziții colective și lucrări în colecții particulare din țară și din Austria, Germania și Statele Unite ale Americii.

Un nume nou pentru Economic

Anul școlar 2008 - 2009 ar putea fi unul de răscruce pentru Economic, existînd dorința ca acesta să își schimbe numele din Grup Școlar Economic Administrativ în Colegiul de Turism Piatra Neamț, mai ales datorită interesului pe care tinerii îl arată față de această specializare: "Planul de școlarizare a fost realizat 100%. De altfel, acest lucru nici nu este o problemă la unitatea noastră de învățămînt. Se observă un interes crescut din partea elevilor, pentru turism. De altfel, chiar ne gîndim să schimbăm denumirea în Colegiu de Turism", a declarat Laura Lazăr, directorul acestei unități de învățămînt.

M. GHEGHICI

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

Titularizări în învățămîntul particular

Cunoscut fiind faptul că la nivelul județului Neamț există 19 unități de învățămînt preuniversitar particulare, parte integrantă și o alternativă la învățămîntul de stat, consider că trebuie menționate unele aspecte ce au o importanță majoră în istoria și evoluția acestora.

În conformitate cu OMEC nr. 5656 din 2004, pe data de 10 septembrie 2008, cele 8 grădinițe particulare (confesionale) din județul nostru au susținut concursul pentru ocuparea posturilor vacante, pentru care s-au înscris 22 de cadre didactice de specialitate.

Acest concurs este al doilea din județ, după cel organizat pe 13 august de către Liceul Particular Nr. 1 Piatra - Neamț și, în urma căruia un număr de 9 cadre didactice de diferite spe-

cialități au devenit titular. Astfel, cu autonomia specifică sectorului privat din România, unitățile de învățămînt particular sînt integrate în sistemul educațional românesc. În același timp, titularizarea cadrelor didactice în aceste unități constituie o condiție necesară în vederea obținerii acreditării acestora.

Condițiile de participare au fost cele prevăzute în Legea învățămîntului și Statutul personalului didactic, în funcție de postul sau catedra pentru care s-a optat.

Îmbinînd învățămîntul clasic cu cel modern, școlile particulare din țara noastră, structurate pe toate nivelele de studiu (preșcolar, primar, gimnazial, liceal, profesional și postliceal), oferă reale șanse formării noilor generații, în conformitate cu necesitățile actuale ale pieței muncii.

Drd. Mihai FLOROIA

Cine suntem

În cele ce urmează doresc să vă stîrnesc curiozitatea de a descoperi în lucrarea lui Dan Puric, Cine suntem, apărută în 2008 la Editura Platytera, București, adevărata față a societății românești contemporane.

Volumul adună o serie de cuvîntări, conferințe și interviuri rostite cu diverse ocazii de către actorul, regizorul și apologetul ortodox Dan Puric. Dintre acestea doresc să enumăr: Mătur poteca spre Biserica, Dragostea, mai presus de artă, Sensul vieții, al morții și al suferinței, Demnitatea creștină, Cine suntem, Lumină de om și de

neam românesc etc.

Ortodox autentic și pătruns de iubirea creștină, actorul Dan Puric prezintă, sub forma ironiei blinde și a învăluirilor diafane cu umor, fața reală a societății noastre actuale.

Omul Răsăritean și omul globalizat al postmodernității sînt analizați și comparați pe parcursul cărții, autorul luînd o atitudine întemeiată.

Autorul descrie într-un mod realist starea în care ne aflăm astăzi, într-o lume care nu mai are repere și modele valorice reale, în care nonvaloarea și incultura predomină la toate nivelele. Aducînd argumente convingătoare, Dan Puric îndeamnă la păstrarea reală a ierarhiei valorilor. Vorbește despre „antrenamentul de uitare”

la care este supus poporul român, ceea ce-l face să locuiască într-o dimensiune distorsionată a timpului, care duce la pierderea identității în fața istoriei. Motive precum viața și moartea ilustrate în literatura populară a poporului român constituie un adevărat „fir roșu” al unor discuții, prelegeri în care abordează situația noastră ca neam în raport cu istoria.

Pătrunsă de un naționalism autentic, cartea lui Dan Puric ne determină la o analiză amănunțită a propriei conștiințe privind viitorul poporului nostru în comparație cu adevăratele valori ale trecutului.

Drd. MIHAI FLOROIA

Lecția de istorie

Un studiu ce incită la provocări, analize sau poate crea unele controverse. Este vorba despre Istoria secretă a Vaticanului, semnată de François J. Lessard și apărută la Pro Editură și Tipografie SRL, București, 2007, în traducerea lui Daniel Asădean.

Structurată în șase capitole, cartea prezintă istoria Vaticanului din anul 313 și până în anul 2003, fapte ce nu pot fi negate și care derivă unele din altele.

Conștient de faptul că istoria creștinismului nu poate fi separată de istoria omenirii, autorul expune succint situația politică din Occident, încercând să prezinte cursul complet al istoriei universale. Astfel, lucrarea relatează actele de violență comise de Roma din dorința de a-și menține controlul administrativ asupra statelor occidentale.

Rod al unei munci de cercetare riguroasă timp de douăzeci și cinci de ani, studiul vine și umple anumite lacune din istoria papalității, descriind evenimentele într-o ordine cronologică. Realitatea istorică nu poate fi negată de nimeni, indiferent ce interese ar avea.

Subiecte controversate

precum moravurile pontificale, crearea statului pontifical, papii de la Avignon, Inchiziția, protestantismul, revoluțiile din secolele XVIII - XIX etc. sunt doar câteva aspecte din cele prezentate în carte.

Citind pe unii istorici și teologi precum P. Gagnol, H. Kung, P. Chantraine, R. P. Congar etc., autorul face o trecere în revistă a unor aspecte din viața celor peste două sute cincizeci de papi care au condus Biserica Romană în perioada la care face referire.

În vederea unei cunoașteri în amănunt a istoriei papalității se poate studia comparativ lucrarea lui Claudio Rendina, Papii. Istorie și secrete, apărută la Editura BIC ALL, în anul 2002.

Pentru persoanele care cunosc mai puțin istoria Bisericii Creștine și cu greu discern anumite evenimente relatate aici într-un mod pur subiectiv, studiul lui François Lessard poate produce unele confuzii, îndoieli sau, de ce nu, chiar „sminteală.” Din acest motiv derularea întâmplărilor trebuie luată ca atare, ținându-se cont de contextul în care s-au derulat și încercându-se a se delimita partea istorico-politică de cea doctrinară.

Drd. MIHAI FLOROAI

FASCINAȚIA BIBLIOTECILOR

Bibliotecile au inspirat dintotdeauna un anume respect izvorât din tema ignorantă care nu știe ce mistere s-ar putea ascunde între copertele cărților. Omul cu frica lui Dumnezeu respecta cartea fiindcă o identifica cu Cartea Sfântă.

În spațiul bibliotecii, în liniștea ei meditativă și sacerdotală, cititorul se află într-un alt univers, cel al bibliomentalului, stăpinit de circumstanțe discrete și solemne. Dincolo de ușile bibliotecilor trăiesc cărțile: Habet sua fata libri! Cărțile au soarta lor, dincolo de cea a autorilor. Spre deosebire de ei, cărțile nu mor niciodată.

De la Miron Costin, cronicarul, până în zilele noastre, se știe că „nu-i mai plăcută și mai cu folos zăbavă decât cetitul cărților”. Cronicarii își numeau cărțile „letopisete” ceea ce înseamnă „scriere în piatră”, așa cum se face și acum pe monumente sau pe plăcile funerare care sfidează timpul. Pesemne că Grigore Ureche sau Miron Costin aveau conștiința operei lor, menită să rămână peste secole.

Fascinația bibliotecilor este legendară. Înaltele secrete ale sacerdotilor, misterele cabalistice, tainele alchimiei, grămizile de pietre filosofale, fabuloasele himere ale tineretii fără bătrânețe, criptica profetiilor, minunățiile științelor și artelor, iubirea și ura, viața și moartea, lumea cu formele și culorile ei, toate se găsesc și se păstrează în cărțile ce stau, cuminti, pe rafturile prăfuite ale bibliotecilor.

Încă din timpuri străvechi, oamenii au construit biblioteci, îndesind în cotloanele lor

plăcuțe de ardesie, suluri de papirus, manuscrise pe piele de vitel, neprețuite incunabule. Omul și-a descoperit patima scrisului mizgăind mai întâi peretii peșterilor, pictând temple și biserici.

De atunci a trecut ceva timp, iar după inventarea tiparului, să te ții scriitură! Mai întâi bibliotecile au fost accesibile papilor, regilor și împăraților, dar astăzi lucrurile nu mai stau așa, ba chiar mai mult, la un moment dat a apărut o nouă modă: a bibliotecilor.

Puterea trebuia să aparțină poporului căci el produce bunurile materiale, hrana de toate zilele, în timp ce valorile spirituale erau socotite primejdioase iar religia fusese decretată de către tata Marx, drept „opium pentru popor”.

Un bun lider comunist ura cărturarii pentru că gîndesc prea mult. În acest spirit au acționat liderii responsabili cu rusificarea cînd au pus la conducerea unei regiuni administrative din Moldova un tovarăș de nădejde, tuciuriu cu fundul

transmită un „orden” la Raion. S-a codit cît s-a codit și a format, de ochii lumii, un număr oarecare. Binențeles, nu i-a răspuns nimeni.

- Ha, nu răspunde hăștia, de la Raion, magari ce este, lasă că-i destituez eu!

Asistenta a tăcut mlc, dar Primul chiar a și făcut-o, însă, culmea este că cei de la Centru l-au felicitat pentru intransigența și spiritul său revoluționar!

Culmea ridicolului are legătură cu biblioteca, căci bazileul tuciuriu, cu burdihanul revărsat peste brăcinari, mergînd crăcănă și vînturînd din mîini ca și cum ar fi bătut cu ciocanul în cazane a participat la deschiderea anului școlar într-un liceu de renume. Acolo, a vizitat și biblioteca, care l-a impresionat nespus.

Pe dată, a „ordenat” să se facă așa ceva și în sediul Județenei de Partid!

Trepădușii s-au dat de ceasul morții: de unde atîtea cărți? Unuia i-a venit ideea.

La inaugurare, Tov Prim, cu suita sa, a fost deosebit de mulțumit: smecherii au pictat pe peretii încăperii o bibliotecă în toată regula, cu volume aranjate pe culori și pe înălțimi.

- Hașa, tovarăși! Bebleotecă să nu avem, tocmai noi? Numai că cărțile nu se prea hasorteză cu culoarea covoarelor. Și la urma urmei, nici macar de bebleotecar nu avem nevoie!

...Ne-ar fi fost cu mult mai bine dacă această povestioară, pentru unii inventată, nu ar fi fost, pe deplin și din nefericire, prea adevărată...

prof. dr. D. D. URSACHE

Cine avea o bibliotecă mai acătării era considerat un om cu carte, un om respectabil, poate, cine știe, un înțelept! Ai carte, ai parte, a concluzionat autorul anonim. O bibliotecă este ca un titlu de noblețe: te saltă în ochii oamenilor care te cred mai pregătit, mai capabil.

Moda bibliotecilor a făcut vogă și în comunism, chiar dacă inițial, pentru proletcultism cultura avea iz burghiez, iar cartea duhnea a contrarevoluție. Intelectualii, niște inamici perversi, trebuiau izolați dacă nu puteau fi exter-

ceaunului în care mamă-sa, fie iertată, le fierbea puradeilor mămăliga zilnică.

Tovarășul Prim nu știa nici măcar cifrele și abia învățase să semneze cu două mizgălituri îmbîrligate. Nu știa, baștanul, nici măcar să formeze numărul de telefon de la Partid, dar pentru aceasta înființase ad-hoc un post de secretar-telefonist. S-a întîmplat ca într-o zi cu ghinion acesta să lipsească de la datorie, fiind bolnav la pat.

Tovul se dădea de ceasul morții, înjurînd în limba lui, fiindcă avea, musai, nevoie să

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

DIANA, AȘA CUM A FOST

Paul Burrell

“Diana, așa cum a fost” o omagiază și ne-o readeuce în memorie pe Diana, surprinzînd vivacitatea și dragostea sa de viață. Prin intermediul unor imagini nepublicate pînă acum, autorul deschide ușile Palatului Kensington și sîntem purtați în lumea Prințesei Diana- cameră cu cameră, amintire cu amintire. Cartea conține, de asemenea, fotografii rare ale bijuteriilor pe care Diana le-a purtat și la care a ținut.

Aflăm despre relația ei cu actorii de la Hollywood, despre cît de adîncă era fericirea sa alături de cel supranumit “The One” (Alesul); o povestire uimitoare care ne vorbește despre compasiunea sa; despre prietenia cu Sarah Ferguson- și încercările disperate ale acesteia de a se reapropia de prințesă; și o întîmplare despre care nu s-a mai vorbit pînă acum și

care aduce noi dovezi legate de adevărata natură a relației cu Dodi Al Fayed.

Paul Burrell a fost majordomul credincios al Dianei, din 1987 pînă la moartea acesteia, în 1997. După moartea Prințesei, a fost decorat de Regină cu Medalia Regală Victoriană pentru loialitate și pentru serviciile aduse Dianei, Prințesă de Wales. A condus o campanie de strîngere de fonduri în memoria Prințesei, prin intermediul căreia s-au adunat 100 de milioane de lire sterline. Prima sa carte, “Viața secretă a Prințesei Diana”, s-a vîndut în 2 milioane de exemplare în toată lumea și a fost nominalizată la Cartea Anului 2003.

MIHAI I, REGELE ȘI ȚARA

Ivor Porter

Cartea este o riguroasă prezentare a regelui Mihai I, precum și a istoriei României în perioada atît de dramatică a mijlocului și a celei de-a doua jumătăți a secolului XX.

Autorul, Ivor Porter, este un personaj celebru: parașutat de Alianți în România, a fost arestat, dar a putut cunoaște cele mai importante figuri politice ale României din anii celui de-al doilea război mondial și, evident, pe Regele Mihai I. Cartea sa,

această lucrare are toate datele să se impună drept o contribuție majoră la cunoașterea unui capitol important din istoria României.

Structurată în cinci părți, cartea beneficiază de un index al reședințelor regale, al personalităților întîlnite în paginile ei, dar și de un arbore genealogic al familiei regale. Cartea se adresează tuturor acelor care vor să aibă o imagine exactă și obiectivă despre contribuția majoră a Regelui Mihai la destinul României.

REGINA MARIA A ROMÂNIEI: CAPITOLE TÎRZII DIN VIAȚA MEA. MEMORII REDESCOPERITE

Diana Mandache

“Capitole tîrzii din viața mea” reprezintă volumul patru al seriei “Povestea vieții mele”, care a consacrat-o ca scriitoare pe Regina Maria. Aceste

ultime memorii scrise spre sfîrșitul vieții reginei nu au mai apucat să vadă lumina tiparului din cauza evenimentelor tumultuoase și a conflictelor din sînul familiei regale din anii ‘30.

Editorul cărții, Diana Mandache, a reușit în urma unor îndelungi și inspirate cercetări de arhivă să identifice manuscrisul cărții și să-l pregătească spre publicare.

Memoriile pierdute ale Reginei Maria constituie un document istoric de excepțională importanță. Regina descrie cu amănunte inedite participarea ei ca trimis neoficial al României la Conferința de Pace de la Paris și situația țării la acel moment. De asemenea, relevante sînt opiniile ei despre chestiunile diplomatice privind Transilvania, vizita cuplului regal în provincie înainte ca aceasta să fie recunoscută internațional ca parte a țării, încoronarea de la Alba Iulia și deschiderea primului parlament al României Mari.

TINERE CONDEIE ROMAȘCANE

ÎNSERARE

Se-aștern troienele de cețuri
În gândul meu și-n toate,
iar cea mai veche amintire
se șterge,
se frământă iară
În ceasuri de singurătate.

Se tulbură nespus
simțirea,
Dispar încet în ceața ei
iubirile
și ochii palizi;
Lacrimile singurătății.

Prăbușit peste marginile însingurării,
Viața și moartea se împletesc
în gândul meu,
Iar fructul palid al minții mele
își varsă semințele
singurătății.

Emilian COJOCARU
Col. Tehnic Danubiana

APĂ SEACĂ

Cerul plînge cu tăcere,
În jur, totul e durere,
Eu, închisă în neștire,
Mă ascund de nemurire!
Ochii au uitat să creadă,
Lacrimi nu sunt să culeagă
Clipe reci de amăgire,
(Orbe visuri de iubire)...

Am crezut că pot atinge
Locul unde nu se plînge!!!
Dar destinul mă înecă
În a lumii apă seacă...

Veronica COBZARIU
C.N.R.V.

POEZIE, POEZIE

Nectar, opiu, uitare,
Amintire și chemare;
Duh, fior și liturghie.
Templu, jertfă, bucurie,
Dar divin, Dumnezeire,
Cor de îngeri și iubire.

Vers și rimă, ritm, culoare,
Piatră scumpă, stea și
floare,
Suflet, cînt, dans și magie,
Vis, cuvînt și armonie,
Dor, tumult, geniu, durere,
Rugăciune și... tăcere.

Andreea ISTOC
Lic. Agric. "Ion Ionescu de la Brad"

GÎND...

Ieri pe lîngă rîu trecînd,
Am găsit un fir de gînd
Era trist și singurel
Și-mi era milă de el.

S-a pierdut în firul ierbii,
L-au purtat pe coarne
cerbii.
Și fugea spre miazăzi
Căutînd rostul de-a fi.

Negăsind al șoaptei sens,
A rămas cu-n gol imens.
Și tot plînge și suspină
Dar el n-are nici o vină...

Magda-Maria OLARU
Gr. Șc. Ind. "Constr. de Mașini"

VIAȚĂ ȘI TIMP

Viața nu iartă inconștiența
noastră,
E doar o bestie a cărei
mască
O înfățișează drept
crăiasă...

Viața în Timp și timp în
Viață!
Timpul nu iartă. Meditează
asupra faptelor trecute,
Nu regreta și nu mai căuta clipe pier-
dute!

Dacă privești Viața dintr-un unghi
mort,
Fără suport,
Înveți repede să te menții fără efort.
E dureros că te ridici cînd tot cobori,
Căci toate se plătesc mereu în viață...

Învăță să nu-ți păstrezi sufletul în
gheață...
Învăță! Căci la sfîrșit e doar un cimitir
și multă ceață...

Radu PETRARIU
Colegiul Tehnic "Petru Poni"

FRUMOASA MEA, MOLDOVA...

De cîte ori privesc spre
cerul nesfîrșit albastru, o
suferință amară îmi sfîșie
trupul de pămînteașca
humă și gîndul iar mă
poartă spre tine...

Atîtea lacrimi au plîns
ochii noștri de vreo două
sute de ani încoace... Atîta
durere a purtat bietul nos-
tru trup... Atîtea rîuri de sînge au curs
din draga, văduvita ființă...

În templul imens al nemuririi
noastre, pîlpîie, nestinsă, flacăra
iubirii... Noi știm că fiecare clipă de
bucurie se plătește cu veacuri de
suferințe. Dorul românesc este expresia lor.

Mereu am fost clătinați din zidirile
noastre, am fost tulburați din viața
grea și chinuită, dar împreună trăită,
am învățat că, laolaltă, putem să ne
facem un rost și un nume.

Nimeni nu ne-a lăsat. Dușmani
cumpliți ne-au tot despărțit, invidioși
pe înțelepciunea, pe sensibilitatea pe
generozitatea noastră. Cîmpile verzi
au tot plîns, iar cerul azuriu s-a
revărsat în rîuri de lacrimi negre pe

toate întinderile. De ce să ai o soartă
atît de tristă, Moldova mea iubită?
Pînă cînd vom tot sta despărțiți de o
voință neîndurătoare și-o apă fără
vină?

Zimbrii lui Dragoș și ai lui Bogdan
și ai lui Ștefan cel Sfînt nu mai pot
alerga neîngrădiți, iar inogii se vor
opri la malul Prutului, plîngînd amar
destinul tău înfricoșat. Mamele de pe
un mal își plîng pruncii rămași pe
malul celălalt și tații își privesc flăcăii
mîndri ca brazii peste apa plîngătoare
și nealinată. Ce oare poate fi mai
cumplit ca despărțirea de cei ce-ți
sunt dragi? Cît de absurd este desti-
nul care ne desparte, adeseori, pentru
totdeauna!...

Moldova, Moldova, cuvînt de
alean și de alint și de dragoste și de
demnitate... Noi te purtăm mereu în
inimi, cuvînt de început și de sfîrșit, ca
binele și răul, ca dragostea și ura, ca
alpha și omega... Acoperită ești,
parcă, de un val al Mayei sau de o
horbotă funerară... Deși același cer
vibrează peste noi, soarta ne-a sfîșiat
destinul și trupul, însă cuvîntul, voința
de-a fi una, inima caldă românească
ne vor rămîne împreună mereu,
înălțînd, peste trupul trecător, un
SUFLET ce UNUL va dăinui mereu:
constelație veșnică.

Raluca BASALACIOU
Lic. cu Program Sportiv Roman

Pagină literar - artis-
tică realizată de prof.
Valerian PERCA

IDEALUL MEU ÎN VIAȚĂ

Am avut ocazia de a citi o lucrare scrisă, din
semestrul I, la Limba și literatura română, a
unei eleve din clasa a VII - a, unde am găsit
următoarea compunere:

„În clasa a cincea cînd toți copiii erau
nerăbdători să vadă cum este fără doamna sau
domnul învățător eu am cunoscut o persoană
care, pot spune că m-a făcut să mă schimb în
bine.

El este o persoană în vîrstă cu ochii căprui,
nasul mic, obrajii roșii ca focul și firisoarele de
păr care i-au mai rămas sunt albe. Mă face să
rîd cînd îl privesc și îi zăresc burta rotundă
care abia îi încapă în bluză. El este dirigintele meu și am
ajuns să țin la dînsul ca și la bunul meu.

Ceea ce m-a impresionat la el este felul său de a gîndi.
Este un om foarte înțelept care își calculează fiecare

mişcare. A demonstrat asta de multe ori. Știe să ierte și să
înțeleagă capacitatea, puterea de a învăța a fiecăruia din
colegii mei.

În clasa a șasea, din motive neștiute nici măcar acum,
ne-a părăsit.

Trebuie să recunosc că am plîns după el, dar acum în
clasa a șaptea s-a întors și nimeni nu-l mai lasă să plece.

Din toți profesorii mi se pare că este unul dintre cei mai
buni. Felul de a preda te face să fii atent. Nu ne stresează
cum fac alți profesori, ci ne atrage făcîndu-ne să învățăm de
dragul profesorului măcar, dacă nu de dragul cărții.

Astfel în clasa a cincea mi-am găsit un al treilea exem-
plu în viață. Este un om extraordinar și nu cred că am să mai
întîlnesc unul la fel. Foarte grea va fi despărțirea!

No coment!

Profesor Cojocaru Mircea -
Colegiul Tehnic "Miron Costin" Roman

ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

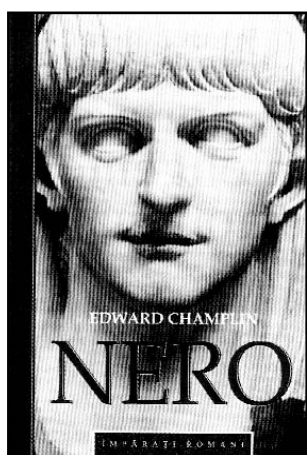
NERO

Edward Champlin

Impăratul roman Nero
a rămas în istorie ca
un monstru vental,
care cînta la liră și
recita versuri din
Homer în timp ce
admira Roma
cuprinsă de flăcări.
Însă înlocuirea sa
Edward Champlin
analizează cu spirit
critic, dar obiectiv,
faptele reprobabile
atribuite lui Nero,
demonstrînd că
ele au fost de fapt niște acțiuni
șovăielnice, ale unui histron care,
deși ajuns întîmplător pe tronul
Cezarilor, dovedea o perfectă
cunoaștere a mitologiei și istoriei
romane și un remarcabil simț al
spectacolului.

Nero și-a otrăvit fratele mezin,
rival la tron, la îndemnul mamei
sale, după care a asasinat-o, după
ce probabil se bucurase de farma-
cele ei truștești. Pradă unui acces

de furie, și-a ucis soția însărcinată,
dar cuprins de regrete, s-a
căsătorit apoi cu un tînar care
semăna izbitor cu ea, și pe care,
spre a-l face cît mai efeminat, l-a
castrat. A urcat pe scenele
teatrelor spre a da viață fie unui
om cuprins de nebunie, fie unei
femei pe cale să nască și a mînat
un car tras de zece cai, la

Colecția Împărați Romani

Încercați să citiți

olimpiadă. A instigat, poate, la
incendierea Romei, învinuindu-i
ulterior pe creștini de această
faptă și transformîndu-i în torțe vii,
care să-i lumineze noaptea
grădinile. Fără să caute reabi-
litarea monstrului înfățișat de isto-
rie, Champlin ni-l prezintă pe Nero
dintr-o altă perspectivă, mai vie,
ilustrînd motivele aflate în spatele
gesturilor sale teatrale și relevînd
artistul care se dorea a fi o figură
eroică, asemenea personajelor
mitologice.

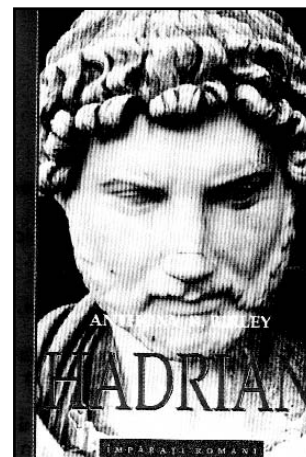
Din această perspectivă,
cartea lui Champlin reprezintă o
strălucită interpretare dată textelor
antice ale lui Tacitus, Suetonius

sau Dio Cassius. Stilul abordabil,
construcția inedită a lucrării sînt de
natură să cucerească orice cititor,
prinzîndu-l în mrejele unui subiect
fascinant.

Edward Champlin este profe-
sor de limbi clasice și profesor
Cotsen de științe umane la
Princeton University.

HADRIAN
Anthony R. Birley

Hadrian (117- 138 d.Hr.) a fost
un împărat important din perioada
de ascensiune a Imperiului
Roman, dotat cu un remarcabil
simț organizatoric și capacitate

exemplară de a înțelege și propa-
ga misiunea civilizatoare a Romei
în lumea veche.

Monarh cu o aleasă și fină
cultură, prețuitor rafinat al binefa-
cerilor materiale și spirituale ale
civilizației, Hadrian este o figură
luminoasă din istoria Romei
antice. "O lucrare de istorie care
se impune drept una dintre cele

mai bine realizate biografii a unui
împărat roman. Ea poate fi citită și
pentru a cunoaște remarcabilul
efort organizatoric al lui Hadrian,
dar și pentru a înțelege mecanis-
mele politice ale Imperiului
Roman" (British Archaeology).

Anthony R. Birley este profe-
sor de istorie veche la
Universitatea Heinrich Heine din
Dusseldorf. Anterior a fost profe-
sor de istorie veche la
Universitatea din Manchester.
Lucrările sale se referă la istoria
Britaniei romane și la împărații
Marcus Aurelius și Septimius
Severus.

CONSTANTIN ȘI
IMPERIUL CREȘTIN
Charles Matson Odahl

Sub Constantin, creștinismul
s-a transformat dintr-un cult perse-
cutat într-o religie oficială, iar
Roma păgînă a devenit imperiul

(continuare în pag. 7)

TINERE CONDEIE PIETRENE

NU ÎNTELEG!

Atunci când mă gândesc
La orice,
De fapt mă gândesc
La tot.
Când mă gândesc
La tot,
De fapt mă gândesc
La tine.
Nu știu cum mă gândesc
Atunci când mă gândesc,
Mai și simt.
Atunci când simt,
Îmi este și dor.
De fapt, dor de tine.
Atunci când îmi este dor de tine,
Înțeleg totul.
De fapt, nu mai înțeleg nimic.
Și atunci, când mai înțeleg câte ceva,
Tot mi-e dor de tine.
Oricum, nu mai înțeleg nimic!!!

Adnana CATANĂ,
clasa a XI -a D

ÎNGER ALBASTRU

Înger albastru cu aripile
frînte,
cu ochi de cristal, cu părul
de aur,
cu inima de piatră...
așa mi s-a arătat în
vis
oare de ce? de ce
mie?
să fie destinul său...
poate doar îngerul meu
păzitor...

ÎNCERC

Mă simt acum de neputință
cuprinsă,
O ceață deasă ușor se
lasă
Și totu-n jurul meu
E rece ca de gheață.
Încerc să te înțeleg,
Dar nu-ți pot asculta
tăcerea;
Vreau să te ating
Dar nu pot... ești prea departe.
Te caut, rătăcesc, dar, în final, te
găsesc
În inima, în mintea și în sufletul meu,
Acolo unde tu vei fi mereu.
Adorm... și parcă de zăresc,
Mă-ndrept spre tine
Cu viteza luminii,

Încerc să te ating,
Dar în zadar,
Căci tu... dispari,
Iar eu, dezamăgită, mă trezesc în
zori.

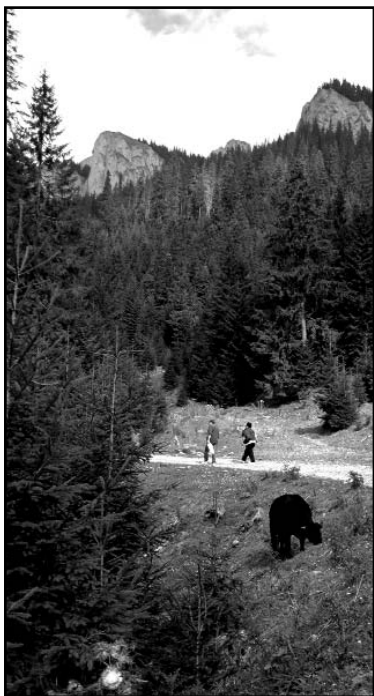
Andra IGNAȚ,
clasa a XII-a K

E SEARĂ DIN NOU...

Noaptea își întinde palmele
late peste soare
Pare că-mi acoperă inima
cu un furou
Prin nouri se scurge seva
de ceruri, se stinge în
zare...
E seară din nou...

Uneori îmi pare că te aud
visînd lîngă mine...

Mi-ai luat totul, îmi amintește de tine
doar un tablou.
Cînd luna-și întinde palmele calde
și-ncearcă să m-aline
E seară din nou...

Cînd noaptea e deja prea adîncă în
sufletul meu
E seară din nou...

CUVINTE

Aseară mi-ai așezat stele la
picioare...
N-am auzit decît geamuri
izbite de vînt,
M-am trezit din vise reci,
cu gusturi amare...
Te-ai uitat în mine, m-ai
văzut plîngînd.

Cred, uneori, despre
cuvinte că nu vorbesc...
Azi plouă, îmi pare că te aud, îmi
pare...
Ajung oare cuvintele? Ajunge oare
„Te iubesc”?
Mi-a mai rămas doar vîntul cu șoapte
reci și goale...

Anda IGNAȚ,
clasa a XII-a K

SFÂRȘIT

Suflet călător în timp,
Ca o pasăre din infinit...
Inima plină de dor,
Ca un cîntec plutitor...

Mi-e greu să-ți văd trupul
ce trece-n neființă,
Mi-e greu să-ți văd ochii
ce m-au străpuns de ațitea
ori

Și ultimul cuvînt mi-l aduc aminte...
Of, Doamne!
Trăiesc într-un pustiu etern!

În sufletul meu e o iarnă pustie,
Fără lumini și cîntec de colind,
Pe străzi adie-o liniște deplină,
Iar viața pare să se stingă.

GÂND

Afară plouă.
Gîndul... e-un cuvînt fără
sfîrșit
Fiecare picătură îmi spune
ceva...
Îmi aduce aminte de
iubirea ta.

Ochii negri ce te apăsau
insistent,
Azi... se îneacă în lacrimi,
În gînduri și vise înfipte.

Tunetul inimii îl resimt și azi
Ca în ziua în care m-au fulgerat ochii

tăi...
Și-ai rupt lacătul inimii prizoniere
Ca o lună între mii de stele.

Ancuța TANASĂ,
clasa a XII-a D

STAU

Stau și pescuiesc zîmbete
Din agitata mare a iubirii,
Dar nu aud decît triste
cîntece,
Din cauza despărțirii.

Stau și privesc lacul sărat,
Din cauza urii tale,
Și, trist, malul e ud

Și ochii împăienjeniți orbesc,
Picioarele nu mai simt pămîntul
Și, speriată, încep să amorțesc.

INFINIT

M-am trezit... străbat cărările
albe ale apusului,
Mi-au crescut aripi ce mă
poartă spre cer,
Privesc norii cum se scu-
fundă în albul ochiului,
Curg lacrimi pe chipul meu
palid, prea sincer.

De ce să stau ațitea zile
într-o moarte eternă,

Cu lacrimile mele.

Andreea-Bianca URDĂ,
clasa a XI-a B

Așteptînd să-mi orbească inima, spi-
nul sufletului,
Prin cărarea infinită, prin mireasma
cavernă,
Încătușată, cad pe drumul nisipos al
iadului.

ÎN DRUM SPRE INFERN

Călătoresc singură în drum
spre infern,
Alerg prin noapte pe scări
spre moarte,
Aștept să mă trezesc din
iadul etern,
Să mă scald în veșnice
șoapte.

Știm cum încep să mă
dezmembrăm,
Trecutul îmi ruginește oasele,
Am în palmă sensul vieții și delirez,
Încep să îmi regret faptele

Pustietatea îmi copleșește gîndul

Drumul e așa de strîmb, încovoiat ca
o spirală,
Merg cu săgeata înfiptă în arcu-
l coastelor,
Ascultînd același sunet de amorțeală,
Urmăresc pașii sacrați de apa cu
clor.

Cătălina-Elena BĂLUT

**POEZII ALE ELEVILOR
DE LA Colegiul Tehnic
„Gheorghe Cartianu” din
Piatra-Neamț, selectate
de prof. Olimpia SIMA**

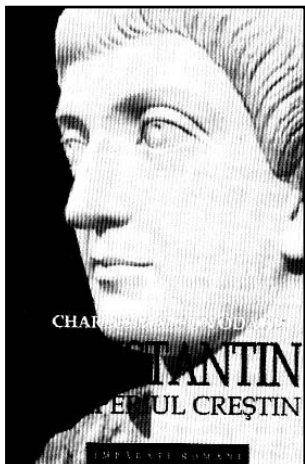
ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII □ ARTE & MESERII

(urmare din pag. 6)

Creștin al erei bizan-
tine. Biografia de față
este o portretizare
detaliată, comprehen-
sivă și captivantă a
vieții și timpurilor
unuia dintre cei mai
mari împărați romani.

Într-o combinație
reușită de narativă vie
și analiză istorică,
criza Imperiului
Roman și „Marea Persecuție” anti-
creștină, manevrele politice ale lui
Constantin și campaniile sale mi-
litare, convertirea la creștinism și
patronajul exercitat de împărat
asupra instituției Bisericii, progra-
mul său de construcții ecleziastice
la Roma, Ierusalim și
Constantinopol sînt aduse la
lumină și prezentate cititorului
modern. Plasat în contextul crizei
din secolul al III-lea și renașterea
imperială din secolul al IV-lea,

Constantin ne apare ca unul dintre
liderii politici cei mai iscusiți, ca un
mare comandant militar, ca un
inspirat reformator religios și ca un
extraordinar constructor de edificii
publice. Bogata cunoaștere a
surselor literar-istorice și investi-
garea materialelor păstrate (arhi-
tectonice, numismatice etc.) îi per-

Colecția Împărați Romani

Încercați să citiți

mit autorului să alcătuiască un
portret al lui Constantin extrem de
veridic.

Charles Matson Odahl este
profesor de istorie veche și
medievală și director al
Departamentului de Limbi și
Literaturi Clasice de la Boise State
University. Principalele sale direcții
de cercetare sînt Imperiul Roman,
Biserica timpurie, Constantin și
Antichitatea tîrzie. El a lucrat mult
timp în Europa și în bazinul medi-
teranean, examinînd textele
vechi, monumentele, artefactele și
siturile istorice din timpul împăra-
lui Constantin.

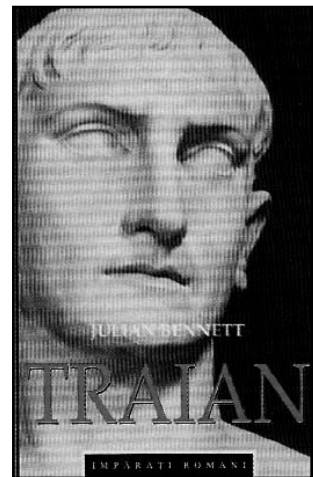
CALIGULA
Anthony A. Barrett

Nici un alt împărat roman,
poate cu excepția lui Nero, nu a
depășit reputația de infamie și
destrăbălare pe care a dobîndit-o
Caligula (37- 41 d. Hr.)

Este însă fama sa de despot
nebul și monstru depravat justifi-
cată? Studiul sobru și extrem de
documentat al lui Anthony A.
Barrett prezintă un tablou nuanțat
al personajului și epocii sale, pre-
cum și al posterității care i-a creat
o imagine atît de întunecată
împăratului asasinat la 29 de ani.

TRAIAN
Julian Bennett

Traian (98- 117 d. Hr.) este
unul dintre împărații romani care
s-au bucurat întotdeauna de un
bun renume și au avut o imagine
pozitivă în toate epocile. Echilibrat,
respingînd excesele de orice fel,
integru, comandant militar
strălucit, constructor inspirat,
suveran respectat, Traian a
devenit modelul împăratului exem-
plar „optimus princeps”. Plasat de
Dante în cercul conducătorilor
drepti, împăratul absolvit de
tradiția creștină de păcatul de a fi
fost păgîn rămîne în istorie ca una

dintre personalitățile marcante.
Julian Bennett a fost profesor
de istorie și arheologie la univer-
sitățile din Durham și Newcastle și
a participat la numeroase cercetări
pe șantiere arheologice legate de
istoria Romei antice. Actualmente
predă arheologia romană la
Universitatea Bilkent din Ankara.

DUIOS, NOMENCLATURA TRECEA

Nici înainte nu-i cunoșteați prea bine, pentru că formau un cerc închis. Cu magazine speciale, cu spitale speciale, cu locuri de odihnă și de concediu speciale. Într-un cuvânt NOMENCLATURA - cum i-a spus cineva. Cu milițian la intrare, cu tot felul de cerberi care le asigurau izolarea sideală, nu se amestecau cu plebea decât în cazuri de forță majoră: la demonstrații omagiale, la unele întâlniri tovarășești sau la vizite « de lucru ». Îi puteai vedea numai în prezidii, tușind discret la microfon și acoperindu-l cu palma pentru a șopti cine știe ce secrete tovarășului din stînga sau din dreapta.

Erau oameni foarte ocupați, nu aveau bieții de ei timp nici pentru odihnă, urcînd și coborînd în fuga mare dintr-o limuzină unu-zero-unu în unu-zero-doi.

Preocupați de soarta națiunii, abordau o expresie ușor îndurerată și întristată, gînditoare mai ales, ca și cum în mințile lor suprasolicitate ar fi căutat mereu soluția unei probleme insolubile.

În spatele ușilor capitonate de la etajele superioare ale Sediilor PCR, UTC, CMP, CMJ, ale Cabinetelor sau Direcțiilor, Secretariatelor, Consiliilor sau Birourilor comunale, orășenești, municipale și județean, muceau din zori și pînă în noapte pentru binele public.

Uitau de familie, de copii sau nepoți, dăruindu-se total, sacrificîndu-se chiar în lupta cu dușmanul de clasă, ascuns în frigider și combine frigorifice, în salamurile uscate și brînzeturile fine, în cutiile cu specialități de import și în sticlele cu sau fără Cordon Rouge, servite în restaurantele cu circuit închis numite cu modestie «Gospodării de Partid».

Erau paznici vigilenți ai austerității, ai spiritului de economie și ai moralității, dar mai ales ai eticii și echității.

Nu-și permiteau prea multe concedii în străinătate, dar aveau stațiuni montane sau pe litoral unde Partidul se ocupa de toate, fără să le ceară nici un ban.

Degeaba aveau cîte amante și țitoare ar fi vrut, munca îi absorbea pe toți...

Tocmai din această cauză, nu-i întâlneai nici prin magazine, nici la cozile sufocante pentru pîinea pe cartelă, căci totul se rezolva prin « Gospodăria Internă ».

Aceasta producea și livra « la scară » pachetele cu alimente, dar și îmbrăcăminte, încălțăminte, mobilierul... în timp ce prostimea se îmbulzea la cozi sau aștepta să vină cota de pîine pe cartelă.

Unde au dispărut toții? Unde sunt Primii Secretari, Secretarii cu Propaganda, cu Organizatoricul, cu Agricultură, etc... unde-s oare cohortele de activiști?

Credeți că au pierit? Nu, vă înșelați!

Uitați-vă cu atenție la micile grupuri de pensionari zdraveni, care rîd de cei ce stau la coadă în fața farmaciilor. Își fac siesta prin parcuri, se adună la o berică, în localuri retrase, se plimbă agale pe Corso, privind lumea cu optimism și satisfacție - Pleacă ai noștri, vin ai noștri!

Mare dreptate au: Parlamentul este cea mai puternică redută pe care și-au construit-o. Declarația de la Timișoara nu le-ar fi dat dreptul de a se restaura. Au luptat cu strășnicie pentru ca ea să nu poată fi aplicată niciodată. Așa că termenul aplicării ei a expirat.

Ministerele, prefecturile și primăriile sunt niște avansposturi în care așteaptă eșalonul doi: copiii și nepoții fetei NOMENCLATURII.

Eșalonul de rezervă face ucenicie, prin organizațiile de tineret, prin ONG-uri, prin asociații și societăți « non profit ».

Sunt organizatori de întruniri, prezenți la manifestări culturale, la baluri de caritate, derulează tot felul de proiecte europene, se îngrijorează pe la TV de soarta națiunii și umflă lefuri grase ca « specialiști » în subdezvoltare, în apărarea copilului, a bătrînilor, a mediului, sau a ciînilor vagabonzi.

Cine-i cunoaște știe că lupul schimbă părul, dar nărvul, ba. Cu adevărat ce naște din piscă...

Restaurarea s-a încheiat cu un succes mai mare chiar decât cel la care se așteptau restauratorii.

Capitalismul le prieste și sărăcia generală îi îngrașă. Totuși ceva le lipsește!

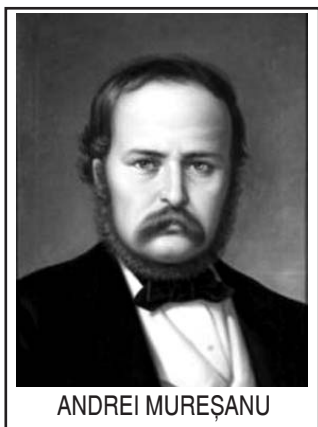
Prof. dr. D. D. URSACHE

Un nou „răsunet” pentru Imnul României

Evenimentele din decembrie 1989 ne-au adus o nouă Constituție și un nou Imn Național.

Imnul a venit spontan, datorită primului vers din poezia lui Andrei Mureșanu, „Deșteaptă-te, române!”. Este o poezie mobilizatoare, destul de veche, însă valoroasă. Ea a fost asociată unei melodii descoperite de Anton Pann și a devenit un adevărat Imn al Revoluției de la 1848. În acest mod, asociate, melodie și text, au ajuns pînă astăzi. În perioada ultimilor 50 de ani a pătruns și în memoria noastră ca un cîntec mai aparte.

Am ascultat și „Tricolorul”, „Pe-al nostru steag”, ori „Pui de lei” (Eroi au fost, eroi sunt încă), pe care le-am învățat prin anii 60 așa cum au fost create, dar am asistat neputincioși și la distor-

ANDREI MUREȘANU

sionarea versurilor lor. Am admirat mult și doream din suflet să propunem ca Imn, atît în vechea perioadă, dar și acum, cîntecul „Pe-al nostru steag”, de Ciprian Porumbescu. Urmărindu-i muzicalitatea și puterea de pătrundere în inimi, l-am considerat ca fiind cel mai posibil valoros Imn, creat deja. N-am avut însă nici o putere și toate au rămas precum sunt.

Nu știam ce nu se potrivește în „Deșteaptă-te, române!”. (Astăzi, nu credem că suntem prea îndrăzneți cînd spunem că versul de la început nu onorează cum se cuvine națiunea română. Ne întrebăm: „Oare, nu ne-am deșteptat nici după peste 150 de ani de cînd au fost create versurile poeziei „Un răsunet” de către Andrei Mureșanu?”. Este trist, dacă o fi așa!...). Și, apoi, nu ni se părea izbutită unitatea versurilor - muzică. Nici armonia cîntecului nu credeam că ar fi prea reușită. Am încercat și noi, dar nu am găsit o soluție estetică de calitate în asocierea muzicii cu versurile.

Cercetînd mai multe documente, într-un cu totul alt scop, am găsit niște notițe care au venit să confirme, parcă, simțămintele noastre în legătură cu Imnul actual.

În „Arhiva Societății Științifice și Literare Iași” din anul 1895, a apărut articolul „Aria lui Deșteaptă-te Române”, în care se precizează că: „Pentru orice om cugetător, aria aceasta aplicată la cuvintele de foc ale bardului transilvănean, părea o

gîcitoare neînțeleasă. Să caută de unii a să explica lucrul așa, că poporul român a fost atît de împilat și de schingiuit, încît chiar și cîntecul său de răzvrătire tot pe un ton moale și tăgănat, pe un felu de doină trebuia să fie redat. D-l Gavril Muzicescu, profesor la conservatorul din Iași, a avut fericirea a găsi deslegarea acestei gîcitori. D-sa a probat într-un chip neîndoielnic în No. 2 al Revistei muzicale Arta..., că aria pe care se cîntă „Deșteaptă-te Române” nu este compusă anume pentru această poezie, ci o adaptare a unui cîntec de lume, a unui cîntec de dor, cu totul nepotrivit pe cuvintele lui Mureșanu” (n.n. Am redat scrierea cu ortografia aceluia an, 1895. Despre acest însemnat compozitor ne simțim obligați să arătăm, în treacăt, că cea mai mare parte a reușitei în carieră se datorează ilustrului nemțean, Episcopul Melchisedec Ștefănescu din Gîrcina. Acesta din urmă a fost descoperitorul și sprijinitorul său, căruia, într-o scrisoare din 13 martie 1881, îi spunea printre altele: „...trebuie să vă exprim în scris devotamentul inimei, filiala supunere și sinceră recunoștință...săpată în inimă, care nu se mai șterge pînă la mormînt. Și ne vom sili ca aceasta s-o probăm nu numai cu vorbe, ci și cu fapte.”)

În continuare, marele compozitor arăta și ce a aflat despre acest cîntec.

Dirijînd Corul Metropolitan din Iași, în concertele date între 1887-1890, a executat și „Deșteaptă-te, române!”. În timpul unei repetiții generale, Î.P.S.S. Mitropolitul Moldovei și Sucevei, Iosif Naniescu, ascultînd cîntecul, i-a atras atenția că această melodie nu este așa și, că, „... nu aceste sunt cuvintele cele adevărate ale ei”. A obținut o audiență la Mitropolit care i-a cîntat cîntecul cu următorul text: „Din sînul maicii mele Născut în griji necazuri, Răstriaștea mi-a fost leagăn Cu lacrimi m-am hrănit Cu lacrimi m-am hrănit.

Pe ale mării repezi
Și groaznice talazuri
De vîntul relei soarte
Spre stînci am fost gonit
Spre stînci am fost gonit.”

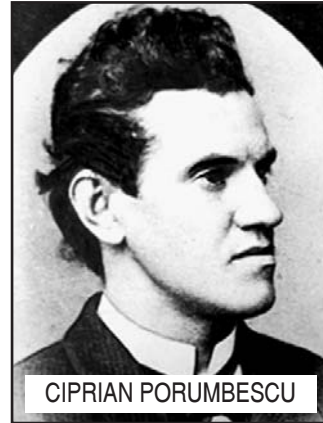
În continuare, Gavriil Musicescu, arată „... că oricine va

ANTON PANN

auzi cuvintele de mai sus, cu această melodie, va recunoaște strînsa legătură și reciprocă caracterizare ce există între ele,

ceia ce cu desăvîrșire lipsește cînd punem cuvintele „Deșteaptă-te române.” “

CIPRIAN PORUMBESCU

Mitropolitul Moldovei i-a precizat de unde știe melodia, spunîndu-i: „Pe cînd eram diacon tînăr la episcopia din Buzeu, protectorul meu, fericitul episcop de Buzeu Chesarie, apreciînd talentul meu la cîntare, m-a trimis la București ca să ascult pe maestrul cîntărilor bisericesti din timpurile acele. Aceasta a fost în Septembrie 1839. Instalîndu-mă în mitocul Episcopiei Buzeului (la sf. Dimitrie unde astăzi este și sf. Sinod) a venit la mine răposatul Anton Pann cu care am făcut cunoștință și prietenie. În una din zilele lui septembrie 1839, el mi-a scris cu mîna lui acest cîntec în notațiunea psaltichiei, pe cuvintele poetului Gr. Alexandrescu. Manuscrisul original îl păstrez și azi.”

Mitropolitul i-a dat originalul cu următoarea notă:

„Poezia de față, versurile Din sînul maicii mele, cu melodia pe notele bisericesti, este scrisă de însuși mîna răposatului Anton Pann, care mi-a dat-o mie cînd am făcut cunoștință cu el în ziua dată, în anul 1839, la începutul lunii Septembrie în București, unde mersesem pentru oarecare trebuință din Buzeu, aflîndu-mă atunci diacon la Episcopie.

1894 Iunie 22, semnat: + Iosif Mitropolit Moldovei.”

Autorul notițelor arată că: „Melodia aceasta este scrisă în tonul re (pa), pe o hîrtie vînată cu linii în apa ei, cam la distanță de vr-o 21/2 c.m. departare. Că aceasta melodie este originea melodiei cîntecului „Deșteaptă-te române”, nu poate fi nici o îndoială. Singurul lucru rămîne de cercetat și probat, dacă ea este compozițiunea lui Anton Pann, sau și el o cunoștea de mai înainte de la alții? Că nu e făcută de Andrei Mureșanu, cred că ar fi de prisos a mai spune, căci poezia lui „Deșteaptă-te române” e din 1846, pe cînd melodia exista la 1839 pe cuvintele lui Grigorie Alexandrescu, pe care o caracterizează de minune.” Anton Pann a decedat în 1854, deci la șase ani de la Revoluția de la 1848. El se afla în toiul acelor evenimente la Rîmnicu Vîlcea. Cei care i-au editat opera arată că, se pare, că el a compus muzica pe versurile lui Mureșanu.

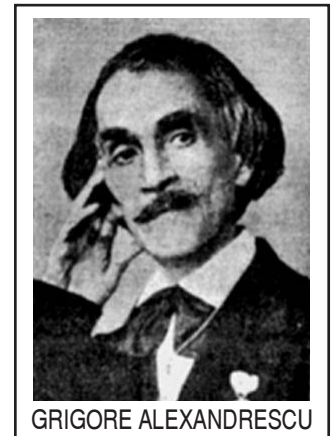
Din notițele pe care le-am găsit și despre care scriem noi, reiese cu totul altceva, iar autorul arată că melodia e „... o adaptare

cu totul nenorocită, căci ea absolut nu răspunde conținutului textului, da de cum să-l mai caracterizeze și să-l însuflească...” și, deoarece „... aparține cu totul unui alt text cu care stă în strînsă legătură caracterizîndu-l de minune, cred că nu este nici o rațiune a o mai ține pentru „Deșteaptă-te Române”. Propun deci ca Onor. Minister să organizeze un concurs pentru o nouă muzică ce ar caracteriza și ar răspunde conținutului poeziei „Deșteaptă-te române”, care a devenit populară.”

După toate acestea scrise, cu argumente, în anul 1895, nouă ne revine sarcina morală de a le aduce din nou în atenție, acum, cînd în ultima perioadă s-au făcut multe emisiuni și s-au scris articole cu privire la Imnul României și interpretarea lui de către o echipă sportivă națională, deci după 113 ani, cu convingerea că specialiștii vor decide asupra acestui însemnat național.

Dacă se vor iniția căutări, fiene permis a face și noi o propunere, cu rugămîntea de a nu fi considerată prea îndrăzneată. În cazul selectării unei melodii mai vechi, să se abîă în atenție și compozițiua lui Ciprian Porumbescu „Pe-al nostru steag.” Are o melodie deosebită, armonioasă, iar poezia are numai patru strofe, toate minunate pe care se pare că, mai toți, le-am uitat:

„Pe-al nostru steag e scris unire,
Unire-n cuget și-n simțiri
Și sub mareața lui umbră
Vom înfrunta orice loviri.
Acela-n luptă grea se teme

GRIGORIE ALEXANDRESCU

Ce însuși e rătăcitor,
Iar noi uniți în orice vreme
Vom fi, vom fi învingători.
Am înarmat a noastră mîină
Ca să păzim un scump pămînt,
Dreptatea e a lui stăpînă,
Iar domn e adevărul sfînt.
Și-n cartea veșniciei scrie:
Că țări și neamuri vor pieri,
Iar scumpa noastră Românie,
Etern, etern va înflori.”

Noile generații îl vor învăța cu ușurință de la dascălii și părinții lor și, ori de cîte ori se va înălța drapelul patriei, va răsună un cîntec armonios, melodios și îmbărbătător, nepărtinitor și potrivit oricăror schimbări pe care timpul le va mai oferi poate și atît timp cît națiunea română va dăinui.

Înv. Romel
BÎRJOVEANU,
Școala Nr.8 Piatra-Neamț

ÎNVĂȚĂTORUL EDUCĂ PROFESÎND Nu suntem nici cei dintâi și nici ultimii

Cine profesiază această artă este un binecuvântat. Ce frumos spunea undeva o colegă din Aiud, doamna Felicia Munteanu: „Dacă e cineva care se rușinează de aceasta titlatură, înseamnă că îi e rușine cu Iisus Hristos, ÎNVĂȚĂTORUL nostru fără diplomă”.

Înainte de învățătorului nostru divin au existat și alți învățători, de la care ne-au rămas scrisul, calculul aritmetic, geografia, istoria și alte învățături.

Noi facem un salt în timp la acum peste 150 de ani, în țara noastră.

Am găsit acest „Almanah de învățătură și petrecere”, în care era inserat articolul „Datoriile învățătorului”, care demonstrează că nimic nu-i chiar nou sub soare. Eminescu avea atunci patru ani și se pregătea să învețe. Vom transcrie din el o parte din început, și sfârșitul, care demonstrează cine suntem și cine ar trebui să fim văzuți că suntem.

„Învățătorul exercită o profesie și nicicum o meșterie. Funcțiile sale sunt cu totul intelectuale, în totul morale, iar relațiile totdeau-

na sociale, căci, viața pentru un copil se începe de pe băncile școlii și ceea ce-l învață cuvântul profesorului e pentru dînsul baza viitorului său. După toate acestea se înțelege prea lesne că învățătorul nu poate să aibă o viață privată, că întreaga sa existență nu-i decît o profesie, și că într-un cuvînt viața sa e supusă la niște datorii pe care nu ar putea să le calce, fără să afecteze succesul lucrărilor sale ori demnitatea caracterului lui.

Învățătorul trebuie să se privească ca un părinte (preot) de familie sau ca un rege. Pe cînd aceștia erau numai niște păstori de oameni, el trebuie să povățuiască copiii și să ție todeauna ochii deschiși asupra lor, în miezul lucrurilor ori a jocurilor lor, în cursul cinelor și pînă și la somnul lor. Veghetor al nevinovăției, el îi răspunzător de sănătatea morală și fizică a ființelor ce i s-au încredințat și trebuie să dea societății niște bărbați curați.

Spre a ajunge la acest scop, trebuie să-și regleze întrebuințarea timpului, să statornicească o disciplină aspră și niciodată să nu-i pedepsească decît cu părere de rău și atunci cu dreptate nepărtinitoare, fără să ia în băgare de seamă orîșice considerație personală, căci, nimic nu produce un efect mai funest asupra spiritului copiilor, decît pedepsirea unei sminteli ce nu au împlinit-o, ori iertarea acelor care împlinindu-le s-au făcut cumiți.

În clasă, pentru ocupațiile zilnice, cea mai de căpitănie condiție este orînduiala și împărțirea exactă a timpului și a lucrului. Fără de orînduială nu poate fi nici un progres și nici o educație putincioasă. Principiul acesta trebuie urmat cu cea mai mare asprime în toate modurile de învățatură., însă el găsește o aplicație mult mai de-a dreptul în metoda **unul pe altul**. Orînduiala întru aceasta trebuie să predominescă pînă și la cele mai mici amănunțimi și întru aceasta mai ales trebuie să se aplice cunoscuta maximă că „Fă un loc fiecărui lucru, și pe fiecare lucru pune-l la locul său”.

Așadar, un învățător bun, trebuie să vegheze foarte la susținerea orînduiei. (...)

Pe lîngă aceste, cere neapărat trebuința ca localul să fie în totul curat și ca îmbrăcămîntea elevilor să fie căutată cu îngrijire, ar zice cineva poate aceste sunt niște amănunte, bagatele, însă nu pot exista îngrijiri cît de mici pe care învățătorul activ (și activitatea îi una din condițiile cele mai neapărate a funcțiilor lui), pe care el să nu le întrebuințeze și să nu puie în ele tot atîta însemnătate cît și în celelalte lucrări. (...)

Pe lîngă acestea, din astă învățătură morală rezultă un avantaj prețios care ne scutește de a alerga la pedeapsa umilitoare a trupului. Învățătorul nu trebuie niciodată să piardă din vedere că, într-o zi acel copil va fi bărbat și că trebuie să se teamă de a-

1/1858, s-a deschis, în local propriu, Școala de Fete Nr. 1 din Piatra-Neamț.

● 1/1891, n., la Iași, Teodor Naum, prof. univ. la Cluj, fost profesor al Școlii Normale

„Gheorghe Asachi” (1919-1920), proprietar la Cîndești.

● 1/1931, Școala Normală de Învățătoare din Piatra-Neamț s-a mutat în localul propriu, nou construit.

● 1/1936, iese la pensie Leon Mrejeriu. Cuvîntările omagiale au fost publicate în lucrarea „O energie românească - Leon Mrejeriu”. Ministrul Învățămîntului, C. Angelescu, a transmis: „Munca Dvs. să servească drept pildă generațiilor de dascăli viitori.”

● 1/1998, Grupul Școlar de Chimie din Piatra-Neamț primește numele de Grupul Școlar „Gheorghe Cartianu” (azi, Colegiul Tehnic „Gh. C.”).

● 6/1861, n., la Redit, Teodor Criveț, prof. de matematică la Școala Normală „Vasile Lupu” din Iași.

● 8/1919, n. la Piatra-Neamț, profesoara Maria-Tereza Gogu (d. la Piatra-Neamț, 2. 05. 1919), artist plastic format la Academia de „Belle Arte” din Iași.

● 8-10/1935, se desfășoară, la Timișoara, Congresul Asociației Culturale a Învățătorilor Români. A fost ales președinte institutorul pietrean Leon Mrejeriu, care, fiind prefect, a trecut sarcina lui D. V. Toni.

● 10/1846, n. la Soci (com. Cîndești), filologul Alexandru Lambrior (d. 20 septembrie 1883).

● 11/1924, n. la Valea lui Ion (atunci în jud. Neamț), prof. univ. critic și istoric literar Ion Rotaru.

● 11/1930, n. la Orhei (Basarbia) Eduard Covali (d. 2. 11. 2002, la Piatra-Neamț), dramaturg, teatrolog, regizor,

a cărui viață s-a confundat timp de peste treizeci de ani cu istoria Teatrului Tineretului

cel care îl va înscrie și la Academia de Arte Frumoase din Iași, se stabilește la Piatra-

din Piatra-Neamț.

● 14/1925, d., la Piatra-Neamț, prof. Emil Istrate (n., la Bicz, 1864), fost director al Liceului „Petru Rareș”.

● 15/1916, n., la Totoiești (com. Războieni),

Neamț, după Primul Război Mondial, cumpărîndu-și o casă la poalele muntelui Cozla (azi, Str. Ion Creangă).

● 25/1858, la Piatra-Neamț, ia ființă Școala Primară de Fete Nr. 1, direc-

SEPTEMBRIE 2008

Constantin-Virgil Gheorghiu, scriitor, stabilit la Paris, în 1948, unde, de la 23 mai 1963, va funcționa ca preot (mai apoi paroh) la biserica Ortodoxă Sfintii Arhangheli.

● 15/1965, s-a deschis Grupul Școlar de Chimie din Piatra-Neamț. Director prof. Paul Vasiliu.

● 16/1990, d., poetul Aurel Dumitrașcu (n. la Borca, jud. Neamț, 29 noiembrie 1955)

● 17/1885, n., la Roman, dr. C. I. Istrati, unul dintre întemeietorii învățămîntului român modern (d. 17 ianuarie 1918).

● 20/1898, în prezența ministrului Spiru Haret, s-a inaugurat localul Școlii Primare de Băieți Nr. 3 (azi, Școala Nr. 2), director Gheorghe Nicolau, căruia, în 1936, aici, i s-a ridicat un bust.

● 24/1932, preotul profesor Constantin Matasă a susținut la radio conferința „De la Piatra la Bicz”.

● 24/1896, n., la Fălticeni, pictorul Aurel Băeșu decoperit de G. T. Kirileanu,

toare: Elena Radovici

● 25/1922, d., la Piatra-Neamț, Mihai Stamatini, mulți ani director al Liceului „Petru Rareș”.

● 26/1860, la Piatra-Neamț, s-a înființat Școala Primară de Băieți Nr. 3, în cartierul Precista, mutată în 1867 în cartierul Mărăței (azi, Școala Nr. 2).

● 26/2000, d., la Piatra-Neamț, Cătălin-Florin Stupcanu, profesor, ziarist, scriitor, omul de aleasă cultură (n., la Filioara, com. Agapia, 2. 04. 1938).

● 27/1919, n., în comu-

deprinde cu rușinea. Asinii (sic!), îngenuncherea, bătaia cu vergi, trebuie să se facă cu totul nevăzute de prin școlile noastre, mai ales că chiar și vechea datină a coarnelor și a bourului au pierit din legislația țării. Căci, recompensele ce se hărăzesc silitorilor și celor cumiți, sunt o destulă pedeapsă pentru toți acei ce nu le-au meritat.

Însă cînd e mai la urmă, trebuie să zicem și aceea că, cea mai folositoare lecție este aceea ce însuși profesorul o dă prin exemplul său, pe lîngă care se cere de la dînsul ca să fugă de locurile în care se adună oamenii ce n-au nici o treabă. Reputația sa îi singura garanție ce o poate da familiilor, și numai cînd își va conserva stîmă lor, cînd va merita venerația oamenilor stîmăți de alții, numai atunci nu va micșora niciodată autoritatea trebuitoare cuvîntelor sale și nu va face să pice cuiva cu greu respectul ce trebuie să-l aibă de la lume și în general de la elevii săi.

„Învățătorii dar, după cum am mai zis-o, sunt niște funcționari ce exercită cea mai însemnată magistratură, căci, ei vin îndată după preot, ba încă adeseori îl înlocuiesc.”

Pentru a scurta drumul parcurs, ne vom limita în a vă prezenta cîteva piese dintr-un caiet de lucrări speciale al unui elev de clasa a IV-a de acum 108 ani.

Acestea vorbesc de la sine despre calitatea muncii învățătorului, conținutul învățaturii, care dezvăluie și pe cel al programelor din acei ani, iar dacă vor fi privite cu atenție, vor răscolii, poate,

interiorul nostru, stimulîndu-ne să ne autoevaluăm activitatea de zi cu zi. Acei învățători, care se organizau atît de bine în Asociații profesionale, sunt învățătorii bunicilor și părinților noștri. Fiind a treia generație de atunci, putem să facem și bilanțul muncii noastre. Credem că, răscolindu-ne interiorul, în tăcere, vom găsi multe răspunsuri.

Putem apoi, să spunem celor care ne aud și ne văd, simplu și fără emfază: Aceștia suntem noi ! Semeni ai dumneavoastră, căroră ne-a fost hărăzit să durăm cu mintea și sufletul construcții umane, după o datină care se pierde în negura vremurilor. Puteți să ne considerați oricînd părinții dumneavoastră spirituali, care vin în școli să vă învețe, nu pentru a cerși o bucată de piine ci, cum să nu cerșiți piine, iar „dumneavoastră” înseamnă „noi toți”.

Mulțumirea noastră este atunci cînd ne spuneti: „Învățătorilor, luminătorilor, vă mulțumim !” și, ca pe niște părinți spirituali ce suntem, să aveți grijă să ne și ajutați atunci cînd, omenește, nu mai putem...

Înv., ROMEL BÂRJOVEANU,
Școala Nr.8 Piatra-Neamț
Ed., MARIA BIRJOVEANU,
Școala Nr.3 Piatra-Neamț
Înv., VASILE CIOBANU,
Școala Straja-Tarcău, Neamț

VACANȚĂ LA MUNTELE RUGĂCIUNII

Intre 30 august și 2 septembrie a.c. și-a desfășurat activitățile ultima serie de copii care participă la Tabăra anuală de la Durău. Tabăra, organizată în perioada vacanței de vară, între 14 iunie și 5 septembrie, se desfășoară la Mănăstirea Durău și este rodul colaborării dintre Centrul de Cercetare și Producție Teatrală Iași- ArtEd - și Centrul Cultural Pastoral "Sf. Daniil Sisastrul". Au participat peste 2000 de copii din toate județele țării, împărțiți în 12 serii. Obiectivele taberei urmăresc descoperirea unor abilități care să-i ajute pe copii să aibă o viață socială armonioasă. Între activitățile taberei este inclus și un program religios care își propune să-i invite pe copii să descopere spiritualitatea din Munții Neamțului și să le ofere posibilitatea de a înțelege cum se desfășoară viața de zi cu zi într-o mănăstire, ca slujire a lui Dumnezeu și a oamenilor.

Într-o atmosferă pitorească, la poalele Muntelui Ceahlău, într-o zonă încărcată de istorie și spiritualitate, copii din toate colțurile țării au ales să petreacă o săptămână din vacanța de vară în tabărade la Mănăstirea Durău.

Muntele Ceahlău a fost primul care i-a întâmpinat pe oaspeți, încă de la viaductul care trece peste lacul de acumulare Izvorul Muntelui (Bicaz). De aici și pînă în stațiunea Durău, el a captat privirile copiilor și le-a stîrmit curiozitatea de a afla mai multe despre culmile sale semețe, despre văile sale ascunse, despre cascada Duruitoarea, de la numele căreia vine și numele Mănăstirii Durău și al stațiunii, despre ostenele atîtor sihaștri care au căutat, din cele mai vechi timpuri, ca, odată cu parcurgerea înălțimii fizice pînă la Toaca sau Panaghia, să se ridice și pe cele mai înalte culmi ale vieții duhovnicești.

OBIECTIVELE TABEREI

În anul 1991, în cadrul Mănăstirii Durău, cu binecuvîntarea și strădania Preafericitului Părinte Patriarh Daniel, pe atunci

Mitropolit al Moldovei și Bucovinei, s-a înființat Centrul Cultural Pastoral "Sf. Daniil Sisastrul", ca loc de promovare a spiritualității ortodoxe.

Începînd cu anul 2002, la Durău au fost organizate tabere de

copii, cu vîrste cuprinse între 6 și 18 ani, provenind din toate județele țării.

Obiectivele taberei urmăresc descoperirea unor abilități care să-i ajute pe copii să aibă o viață socială armonioasă: dezvoltarea capacității de lucru în echipă, a creativității și spontaneității, dezvoltarea și stimularea abilităților practice, nuanțarea exprimării verbale și scrise.

Activitățile taberei se desfășoară sub formă de ateliere, organizate pe grupe de lucru, formate pe criterii de vîrstă. Se organizează, astfel, ateliere de teatru, pictură, muzică, dans, cunoașterea mediului, sport. Dintre activitățile taberei nu lipsesc drumeții, excursii și pelerinaje, foc de tabără.

PROGRAM RELIGIOS ȘI PELERINAJE LA MĂNĂSTIRILE NEAMȚULUI

Anul acesta, între activitățile taberei, este inclus și un program religios care își propune să-i invite pe copii să descopere spiritualitatea din Munții Neamțului și să le ofere posibilitatea de a înțelege cum se desfășoară viața de zi cu zi într-o mănăstire, ca slujire a lui Dumnezeu și a oamenilor.

Prezentarea Mănăstirii "Sf. Ștefan cel Mare" de pe Ceahlău și a vieții duhovnicești de pe "muntele cel sfînt" al românilor, din cele mai vechi timpuri pînă astăzi, prezentarea Mănăstirilor Durău, Neamț, Secu și Sihăstria, ca locuri de spiritualitate și cultură, sînt doar cîteva dintre activitățile

desfășurate de participanți în cadrul programului religios al taberei. În pelerinajele făcute la Mănăstirea Neamț, copiii s-au închinat moaștelor sfîntului necunoscut, la Secu au văzut mormintele părinților cronicarului Grigore Ureche, Nestor și Mitrofana, s-au închinat moaștelor Sf. Ierarh Varlaam, iar la Sihăstria au mers la chilia părintelui Cleopa și la mormîntul său.

La Mănăstirea Durău, copiii și cadrele didactice au răspuns pozitiv chemării toacei și clopotului la programul liturgic. În perioada Postului Sfinților Apostoli și a Postului Adormirii Maicii Domnului, mulți dintre ei s-au spovedit și s-au împărtășit. La slujbele la care au participat copiii, s-a ținut și un scurt cuvînt de învățătură care să le explice, pe înțelesul lor, semnificația sărbătorii și a slujbei respective.

Interesul elevilor pentru viața religioasă s-a manifestat prin diferite întrebări, dar și prin obișnuința unora dintre ei de a trece mai întîi pe la biserică, de unde au luat anafură și aghiazmă, abia apoi

continuîndu-și drumul spre locul unde luau micul dejun.

BINECUVÎNTARE ARHIEREASCĂ PENTRU PARTICIPANȚI

Discuțiile despre cum trebuie să se închine în biserică, care este semnificația metaniilor și a închinăciunilor și alte aspecte privitoare la viața lor spirituală au stîrmit interes deosebit din partea copiilor.

Seriile din 12- 18 iulie și 2- 8 august, copiii și educatorii, s-au bucurat de prezența la Mănăstirea Durău a Înalt Preasfințitului Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei. Însă, nu doar aceștia au primit binecuvîntarea ierarhului, ci toți participanții la tabără, care au primit cărțile de rugăciuni și iconițe.

Programul religios al taberei de copii de la Durău a fost unul apreciat și așteptat de participanți, mai ales de cei care au participat și la edițiile anterioare ale taberei, care au mărturisit că îi simțeau lipsa.

Linștea și frumusețea locurilor, frumusețea slujbelor de la Mănăstirea Durău, activitățile taberei și programul religios al ei, excursiile și pelerinajele, focul de tabără etc au făcut ca aceia veniți la Durău să petreacă o săptămână de vacanță de vară.

Pr. Bogdan RACU

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Aspecte ale manierismului în poezia bacoviană

Puțini poeți din literatura română s-au "bucurat" de o receptare critică atât de contradictorie ca George Bacovia.

Se pare că miracolul poeziei sale continuă să suscite controverse și tentative critice de a-l "elucida". Dincolo de ele, de abordările pur impresioniste sau riguroase, în cheie stilistică sau semiotică, rămîne Poezia.

Considerat de către George Călinescu o limită a lirismului bacovian și confundat cu schematicismul datorat unei presupuse lipse de inspirație, conceptul de "manierism" e, în fapt, unul extrem de interesant prin originea, evoluția și avatarurile sale.

Definit de Gustav René Hocke drept o "formă de expresie a omului problematic sau a unor

epoci de criză", manierismul își are originea în "iregular" și "disarmonie", în care se regăsește "fața nocturnă" a Europei, cea "bântuită de demoni", acele "phantasi-ai", "viciile ei de gândire", "metaforele insolite"(conf. G. R. Hocke, Manierismul în literatură, București, Editura Univers, 1998, pag. 27).

Aspectul deseori blamat drept "încărcat excesiv", prisosul de podoabe stilistice, excesul, își au substratul psihologic în ideea manieristilor că lumea nu este simplă, drept care nici modul de a o înfățișa prin artă nu poate fi simplu. Lumea ca labirint este nu doar un leitmotiv, un concept, ci un anume tip de viziune ce justifică exploatarea maximă a artificialului.

Încă din Antichitate, acele siruri de litere extrem de elaborate, întortocheate, ale poetului Porfirios de pe vremea împăratului Constantin, se voiau, se

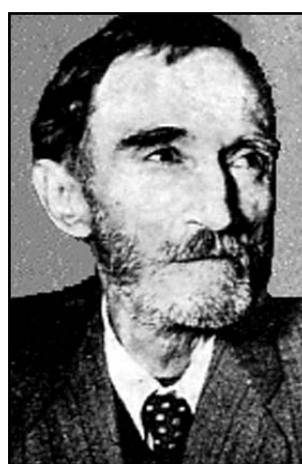
pare, o armonie divină, o "ordonare enigmatică a haosului"(ibidem, pag. 38).

Numeroase structuri ale manierismului secolului al XVII-lea se revendică, de altfel, de la această concepție a anticilor.

"Labirinturile poetice" din cele mai vechi culturi ale lumii, din Egipt și China, au învăluit creațiile manieristilor secolului amintit într-o aură de mister, transpunând cititorul în lumi magice.

Principiul combinatoriu are, de altfel, acest substrat mitic, devenind o modă în literatura manieristă a Romei târzii și o adevărată obsesie în manierismul sec. al XVII-lea.

Simbolismul francez avea să ilustreze prin St. Mallarmé una dintre cele mai interesante ipostazieri ale manierismului ca atitudine, în literatură: "supracarta" lui, "marea operă" pe care el o numea Le Livre trebuia să

demonstreze "strînsa corelație a poeziei cu universul", dar pentru asta, trebuia eliminat din poezie tot ce era "oniric și întâmplător". Leopold Ziegler definea manierismul ca "rezultatul unor puternice tensiuni față de numenal, față de societate, față de pro-

priul eu".

Mai ales acest din urmă aspect (relația tensionată cu propriul eu), termenul a făcut școală în literatura modernă. Acela tendință spre iregular, cultul disarmonicului se asociază astfel modulului de comportare anticonformist, confirmînd, ca reflectare estetică, "structurile psihice proprii omului problematic"(ibidem, pag.338).

Tensiunile psihologice ale lui se manifestă în special prin "exagerare", "deformare", "încifrare". "Obiectul" manierismului poate deveni omul însuși; ceea ce-l convinge pe Hocke să tragă concluzia că "manierismul în literatură implică manierismul în psihologie, sociologie, filosofie și teologie" (idem, pag. 340).

Printre "simptomele" manierismului în literatură, autorul amintește: "artificialitatea extremă, spiritul ludic strict asociativ, dar și o negare cazuistică a

valorii, o gândire probabilistică golită de substanță, ca expresie a înstrăinării față de <absolutul> convențional"(idem, pag 340).

În literatura europeană, manierismul se încarcă de alte câteva caracteristici definitorii, cum sunt: "exaltarea afectivă sau reducția glacială a expresiei", disimularea sau hiperprecizia, enigmistica sau evocarea, încifrarea sau "revelarea" iritantă, formele de expresie căutate, "înflorite", supralicitate sau denaturate, care provin dintr-o relație dificilă cu propriul eu, cu societatea, precum și cu " tradițiile filosofice și religioase ale celor <bien-pensants>, ale reprezentanților gândirii convenționale" (ibidem, pag. 337).

Prof. drd. Olimpia - Magda IFTIMIE

(Continuare în pag. 11)

UN COLȚIȘOR DE RAI LA PŌALELE CEHLĂULUI

Mănăstirea Durău, cunoscută vatră de cultură și spiritualitate, a fost întemeiată după tradiție, de maica Mariana, pe la 1600. Este continuatoarea unei bogate vieți spirituale de pe Muntele Ceahlău și de la poalele sale. Prima atestare documentară a mănăstirii datează de la 1779, din perioada când era stareță schimonahia Nazaria. În această perioadă, duhovnic al maicilor de la Durău era Sfântul Iosif de la Vărătic, canonizat în ședința Sfântului Sinod al BOR din 5-7 martie 2008, cu data de prăznuire 16 august. În timpul stăreției schimonahiei Nazaria, monahiile de la Durău s-au retras în Poiana Vărătic, întemeind Mănăstirea Vărătic. La Durău, viața monahală a continuat sub îndrumarea ieroschimonahului Petru, care a reorganizat-o, aducând, pe la 1802, călugări de la schiturile din împrejurimi.

Biserica actuală a mănăstirii, cu hramul Bunavestire, a fost construită între 1832- 1835, pe locul vechii biserici de lemn, fiind sfințită de mitropolitul Veniamin Costachi al Moldovei. Exact la 100 de ani de la sfințirea noii biserici, între anii 1935- 1937, pictorul Nicolae Tonitza împreună cu un grup de ucenici au pictat interiorul lăcașului de cult, în tehnica encaustică, pictură bazată pe ceară. Turnul clopotniță de la intrarea în mănăstire a fost construit în 1835. El adăpostește paraclisul cu hramul "Schimbarea la Față", pictat în 1938 de monahul Varahil Moraru. În apropierea bisericii se păstrează două dintre vechile construcții ale mănăstirii: Casa Veniamin și vechea clopotniță din lemn.

ATHOSUL ROMÂNESC

Istoria primelor așezări monahale de pe Muntele Ceahlău și din împrejurimile sale se pierde în negura vremii. Toponimia, tradiția, mărturiile arheologice și cele documentare arată că în această parte a Moldovei, din cele mai vechi timpuri și pînă astăzi, a existat o puternică trăire spirituală. Vîrfurile Toaca, asemenea obiectului de lemn care cheamă prin "vocea" sa pe creștini la rugăciune, a adunat în jurul său, din cele mai vechi timpuri și pînă astăzi, pe iubitorii de liniște și nevoită duhovnicească. Aceștia și-au pus nădejdea în ajutorul și mijlocirea Maicii Domnului, astfel că o altă culme impunătoare a muntelui a fost numită Panaghia (din grecește, cea întru tot Sfințită), în cinstea Născătoarei de Dumnezeu. Toponimia amintește de prezența pe Ceahlău a numeroși sihaștri: Peștera Pustnicului, Peștera lui Gherman, Nazarie și Vucul, Poiana lui Ghenade, Gherasim, Teofan, Poiana și Pîrîul Maicilor, Poiana și Piciorul Sihastrului, Pîrîul Călugărului, Pîrîul lui Martin, Patapie etc.

Pînă prin anul 1954, pe vîrfurile Toaca se afla un postament de piatră cu două suporturi metalice pe care a fost așezată o toacă, mai întîi din lemn, apoi din metal.. Tot acolo

se afla și un clopot care deștepta pe sihaștrii din jur la rugăciune, iar în timpurile mai vechi, avertiza apropierea vrăjmașilor pe văile din jurul muntelui. Tradiția locală păstrează diferite legende și istorioare referitoare la rugătorii de pe Ceahlău sau de la poalele sale. În urma călătoriei pe care a făcut-o în 1838, pe Muntele Ceahlău, cărturarul Gheorghe Asachi consemna pe baza informațiilor culese de la oamenii locului: "În sînul acestor munți s-au păstrat oarecare monumente din epoca restatorniciei Statului Român în aceste părți ale Daciei. Evlaviosul află biserici întemeiate de domnii cei buni spre închinarea creștinilor, mănăstirile hărăzesc nenorociților o mîntuire, iar călătorilor un adăpost. Cele mai însemnate dintre aceste așezăminte sînt: Schitul Hangu Pionul, Durău și Cerebucul. Durăul, la care se ajunge după o oră de mers (de la schitul

Pion- n.n.), situat între două pîraie, la poalele stîncărilor cele trei ale Pionului, unde trăiesc și se găsesc în singurătate mulți anahoreți foarte bătrîni, cei mai mulți avînd peste 100 ani, dintre care unii trăiesc și își petrec viața prin stîncile muntelui, în aceste locuri, care întotdeauna au înfățișat un azil persoanelor care se hărăzesc a petrece o viață sihăstrească. De aceea, poalele Pionului și coastele sale se vîd presurate de mănăstiri, sihaștrii și schituri locuite de monahi și călugărițe, dintre care unii petrec tot anul în vizuini, vîptuindu-se (hrănindu-se- n.n.) numai cu poame și ierburî."

AM ÎNVĂȚAT SĂ FACEM DIFERENȚA ÎNTRE PICTURILE DIN MĂNĂSTIRI

■ Cîțiva dintre participanți, copii și cadre didactice, ne-au împărtășit păreri referitoare la programul religios inclus anul acesta în programul taberei de la Durău

“ Nu este prima noastră participare la tabără, însă informațiile primite acum ne-au făcut să vedem cu alți ochi acest sfînt lăcaș de cult. Ne-a impresionat importanța religioasă a zonei și vechimea acestei mănăstiri, istoria ei și detaliile referitoare la picturile interioare, atît cele vechi de la ctitorire, cît și cele mai noi, atrăgîndu-ni-se atenția asupra influențelor locale ale acestora. Elevii au fost mai mult decît captivați de spusele părintelui, fapt dovedit și

de liniștea și interesul cu care au ascultat. Cărțile de rugăciuni și iconițele primite au fost un motiv de bucurie pentru toți, acestea fiind un fel de legătură între noi și Dumnezeu, amintindu-ne de perioada petrecută aici” (prof. Roxana Neacșu, București)

“Mie mi-au plăcut foarte mult aceste locuri. M-a impresionat modul cum ne-a explicat părintele despre Mănăstirea Neamț, dar mai ales despre Mănăstirea Durău. Părintele (pr. Bogdan Racu, coordonatorul programului religios al Taberei de la Mănăstirea Durău- n.r.) ne-a explicat ce trebuie să facem în biserică, am admirat picturile lui Tonitza și ne-a arătat cum să ne închinăm. Mulțumim mult!” (Teodora, 9 ani, Școala "Ștefan Bîrsănescu"-Iasi)

“Degeaba vii la Durău dacă nu urci măcar pînă la Fintinele, dacă nu participi la activitățile taberei și dacă nu simți pînă în străfundul inimii tale puritatea, liniștea și farmecul vieții monahale de aici” (institutor Dana Tomniuc, Școala cu clasele I- VIII,

lezer, jud. Botoșani)

“În acest pelerinaj mi-a plăcut că am avut ocazia de a afla cît mai multe despre arhitectura și pictura mănăstirilor Durău, Neamț, Sihăstria și Secu. Am învățat să facem diferența între picturile din mănăstiri, am vizitat mormîntul părintelui Cleopa” (Irina Breană, Ploiești)

“După ce părintele ne-a povestit lucruri interesante despre Mănăstirea Durău, doamna învățătoare ne-a dus în fiecare dimineață să luăm anafură și aghiazmă. M-am bucurat foarte mult” (Ioana Popescu, 7 ani, Școala nr. 28, București)

“Astăzi, 2 septembrie 2008, am asistat la o minunată lecție de credință, istorie și viață. Lîngă un stejar falnic, pe scările de urcare din fața Mănăstirii Durău, am retrăit împreună cu elevii din Piatra Neamț, Iasi, Roman și Dorohoi puterea și veșnicia credinței noastre ortodoxe în Munții Ceahlăului. Ar fi bine dacă fiecare copil din taberele ce vor urma ar trăi astfel de momente” (înv. I. Călin- Piatra Neamț)

ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII ▲ ARTE & MESERII

Aspecte ale manierismului în poezia bacoviană

(urmăre din pag. 10)

Sunt, toate, caracteristici ale "omului problematic", cum îl numește Hocke, om care și-ar găsi prototipul mitic într-un damnat, arhetip al tuturor "poetilor blestemați" din lume. O astfel de "psihologie abisală" justifică pe deplin și o "estetică abisală", o poezie a tuturor tensiunilor. Cu siguranță că o asemenea estetică a iregularului și a disarmonicului reflectă mult mai veridic complexa alcătuire a omului modern.

Astfel privit, manierismul nu mai rămîne un curent literar legat de Antichitate sau / și de sec. al XVII-lea, ci o coordonată estetică

fundamentală a modernului, cu tipul său atât de sofisticat și de problematic.

O astfel de viziune poate aduce o lumină nouă și asupra abordării poetului român căruia eticheta de "manierist" era menită să-i infirmă valoarea.

"Poetul plumbului" în literatura română, al angoaselor, al "terorii elementelor", George Bacovia, a fost mereu suspectat de "nesinceritate", de a se fi "pus în scenă", de "artificialitate".

Chiar din primul său volum de versuri, Plumb, din 1916, poetul frapează prin îndrăzneala de a-și fi asumat monotonie și de a și-o afișa, ostentativ, prin recurgerea la un model în aparență extrem de simplu; cele câteva catrene ale poemelor lui se structurează în mod evident pe două planuri în permanentă juxtapuse: cel exterior, al unui "decor" în

realitate fără nimic decorativ, menit să creeze o stare, și cel interior, al subiectului liric.

Această structură stereotipă la Bacovia există și ca artificiozitate poetică, dar și ca bază pentru crearea acelor structuri integrate care-i unifică opera. Acestea funcționează ca niște linii de forță ale textului poetic bacovian și ale întregii opere și se confundă cu mult discutatele obsesii bacoviene: pustiu, singurătatea, moartea. Aceasta din urmă e omniprezentă. Cromatic, e covârșitoare prin supralicitarea culorii:

"Carbonizate flori, noian de negru..."

Sicrie negre, arse, de metal, Vestiminte funerare de mangan,

Negru profund, noian de negru..." (Negru)

Metalele sinestezice - "un negru croncănit" - sunt expresii în plan estetic ale "unității în diversitate", ale unui univers la origine indivizibil, dar care și-a pierdut unitatea originară, "risipindu-se" în toate componentele, pe care poetul le "adună", reconstituindu-le. Cele mai multe trimit la aceeași idee de neant ce înglobează totul sau constituie "semne" prevestitoare ale luării în stăpînire a întregului univers de către moartea invadatoare, agresivă, de neoprit. De-aici și "aglomerarea" manieristă a "tabloului" cu însemnele morții: "un negru croncănit", "fanfare funerare", "crengile schelete", "sinistru semn", "plâns de cobe" și, mai ales, nelipsiții corbi:

"<I-auzi corbii>, mi-am zis singur...și-am oftat" (Grî)

"Depart, pe cîmp, Cad corbii, domol..." (Pastel)

"O pasăre cu glas amar Străbate parcul secular..." (Decor)

și, în manieră intertextuală:

"Trec corbii - ah, <Corbii> Poetului Tradem." (Amurg)

Ipostazele morții sunt însă multiple; menținându-se în registru cromatic al saturației, negrului îi corespund, în alte poezii, unele sintagme metaforice axate pe metal ("frunze de metal", "zăvoiu de argint"), ceea ce activează conotația artificializării, de sorginte manieristă.

Morții ca înghet, din Corbii și Tablou de iarnă, îi corespunde "moartea ca metal", observă Alexandra Indrieș, așa cum se

întîmplă la modul programatic în Plumb:

"sicriele de plumb"
"flori de plumb"
"coroanele de plumb"
"aripile de plumb"

Sau, în Amurg de iarnă: "Amurg de iarnă, sumbru, de metal

... Copacii rari și nișii par de cristal" ori în Toamnă:

"E toamnă... metallic s-aud Gornistii, în fund, la cazarmă"
"Un cer de plumb de-a pururea domnea" (Altfel)

Spaime de moarte - obsesia dominantă - alungă poetul damnat la periferii, în preajma abatoarelor sau chiar...în cimitire, unde hăituitul se ascunde parcă de neant chiar în inima lui.

(continuare în numărul viitor)

De risul curcilor

„Prostamol”

Ca profesor, atunci când am constatat că toate subiectele pentru BAC se găsesc pe Internet rezolvate gata, m-am mirat; când am auzit că seturile de copiu se găsesc la vânzare la cofetărie, m-am indignat; iar când am văzut un exemplar folosit de un elev al unui liceu cu ștaif, m-am speriat, iar când i-am citit cu lupa titlul, m-am mîhnit și am plîns: era povestea genială „Harap-Alb”, a megiesului Creangă... de parcă ar fi fost mai vesel dacă locuim în Sighetu Marmăției sau la Călărași... peste tot e la fel de trist, dacă școala a ajuns de ris!

Nu mai este un secret pentru nimeni că trăim vremuri apocaliptice, în care lumea toată-i pe dos, țara-i în pradă, iar învățămîntul în degradingoladă. Dar decît să murim cu toții de inimă rea, mai bine să facem haz de necaz văzînd cum elevii noștri, care citesc din ce în ce mai puțin, doresc din ce în ce mai multe diplome de liceu și de facultate, fără niciun efort. În ritmul acesta, peste 10 ani vom fi un popor de masteri și doctori semi-analfabeți...dar cui să-i pese, atîta vreme cît banii de casă și mașină și-i vor scoate tot umilindu-se prin cele spanii...?

Deocamdată, ce ne îngrijorează este starea de sănătate a școlii românești și a elevilor ei, care, de exemplu, se cer la pipi atît de des în timpul tezelor de BAC, deși reclamele agresive de la TV le prezintă remediul medicamentos pentru astfel de simptome, dar mai grav mi se pare, însă, că ei se întorc în clasă și re-scriu într-o limbă paralelă cu cea maternă teze

de nedescifrat, la orice disciplină.

Doar dacă ai simțul umorului pe cele ce urmează le poți considera „perle”, că nici astea măcar nu mai sunt ce-au fost! Iată doar cîteva exemplare măiestre, culese la întîmplare; în numerele viitoare ale revistei, dacă mai găsim, vă mai servim:

● „Regele era șef al statului comunist al armatei”

● „...boieri mandatar acordă decorațiuni și avea drept de grațere”

● „Alte tipuri de etică teologică decît cea utilitaristă sunt centrat pe ideea că fie care constă în plăcere senzorială.”

● „Puterea judecătorească este executată de instituții ordinare...”

● „RPR care a luat fință prin lupte aduse de popor sînt trimise la clase munci-toare.”

● „...O accepțiune a supra ireversibilității timpului poate tematizat prin reflexibilitate.”

● „este un filosof foarte bun (Blaga) avînd în vedere multe contexte cu diferite teme.”

● „...în determinism...este foarte important să gîndești, dar să gîndești cu cap”

N.N. Vai de capul nostru!!!...dar de ce ne-am speria, dacă la un program de știri, o tanti se exprimă astfel: „Astăzi (17 oct.) a nins la munte. Despre datele meteo și de ce-am ajuns să ningă vom vorbi după publicitate”

N.R. Voi, copii, dacă tot nu mai citiți nimic, să nu citiți nici acest PAMFLET fără acordul părinților, iar dacă-l citiți, vorba unui banc, să nu scrieți așa, iar dacă scrieți, să nu semnați, iar dacă semnați... să nu vă mirați!

Viespea Dida

PERLELE “ BAC”-ULUI

Momentan, percepția despre “bac”, nu este prea generoasă. Motivele? Rezultatele discutabile obținute în cele două sesiuni ale anului școlar trecut. Ai noștri tineri nu se mai omoară cu cartea. Nu mai citesc bibliografia dată de profi, ci recurg de regulă la referatele postate pe internet. Atît. Nu mai citesc dar prind din zbor orice inovație timpă, orice expresie bengoașă. Numai așa se explică enor-

mitățile din teze, unele de-a dreptul monumentale. Care, atenție, pun în evidență: lipsa de informare (știința de carte) și gîndirea precară, logica aiuristă, “ prostia în stare gemă”. De aceea, candidatul la “bac”, normal, are instrucția subțire și vorbește ca la televiziunile locale. Adică, torturează limba națională.

Apropo, serviți cîteva nostimade, numite “perle” culese din lucrările recente? S-o luăm de discipline de învățămînt. Limba română: “Manole a pus-o pe Ana la zid și a început s-o

Presa este a patra putere în statul de drep, un fel de soră mai mică a puterilor legislativă, executivă și judecătorească.

Mică, dar bătaioasă și bătaușă, curioasă ca o maimuță, permanent neliniștită, de parcă ar strînge-o botinele, gata să se bage în cea mai puturoasă hazna, doar, doar o găsi ceva care să strălucească, atrăgînd atenția lumii blazate și oboșite.

Unii spun că-i un fel curvă cu pretenții, sulemenită și văcsuită ca să-și ascundă pecinginile, dar mai ales pentru a smulge măcar o privire din partea zeului pe care-l adoră, închinîndu-i-se, cu osanale: Opinia

Publică.

Între cele două este o relație mai necurată decît incestul și la fel de paradoxală ca cea dintre găină și oul său, fiindcă nu este nici pînă în prezent prea clar cine pe cine a ouat.

Țineți scooteală că Opinia este mult mai vîrstnică, de pe vremea cînd presa nu exista. Ceea ce face astăzi presa au făcut de cînd lumea birfa, gura satului sau gura lumii, niște spurcăciuni în care odată intrat nu te mai putea spăla, nici Bistrița.

În afara Opiniei mai sunt și altele la care Presa se închină: la bani, la privilegiu și la glorie. Partea proastă este că toate sunt trecătoare, ceea ce face ca orice om de presă respectabil să cocheteze neapărat cu elitista și infumurată Cultură scrisă.

Orice fițiucă ce se dorește organ de presă se vrea independentă, iar unele își fac titlu de glorie din afișarea bolduită a unui asemenea fel. Lucru mare independența aceasta, mai că se vede pe fața omului, darămite pe mașina cu care circulă el și pe cea a doamnei sau amantei, pe gardul cu „Ciine rău”, „Nu intrați! Proprietate privată”, pe vila din spate, piscină, saună și mai ales

Elevii excelenți de la Liceul de Artă

Pe 25 septembrie 2008, într-un cadru festiv și în prezența a numeroși oficiali și invitați, a avut loc în sala “Calistrat Hogaș” a Consiliului Județean Neamț Festivitatea decernării diplomelor de excelență elevilor și profesorilor îndrumători din întreg județul, pentru rezultatele deosebite obținute la Olimpiadele școlare naționale. Activitatea a început cu discursurile reprezentanților autorităților locale - Consiliul Județean Neamț, Inspectoratul Școlar al Județului Neamț - urmate de gîndurile reprezentanților elevilor olimpici, precum și ale profesorilor îndrumători. Toți au subliniat

satisfacția deosebită că Școala românească, în ciuda transformărilor care o afectează în această perioadă de tranziție a societății, reușește să promoveze tineri de o valoare certă și talente autentice.

În cadrul săptămîinii excelenței în educație, eveniment inițiat de Guvernul României, au primit diplome elevii și profesorii îndrumători. Pentru premiul I a fost felicitată Tudosa Andreea Alexandra - interpretare muzicală, nai (prof. Leonid Ciobanu). Pentru premiul al II-lea au fost menționați: Samson Denis Marcel în - interpretare muzicală, țambal, Ursache Mădălina - nai (prof. Leonid Ciobanu), Gologan Andrei - pian (prof. Cristina Popa), Popa Ligia - pictura de șevalet (prof. Grigore Agache), Buruiană

în cardurile Visa și American Travel. Acestui om i se cere părerea des și cu insistență, iar el se pronunță fără ezitare, fie că este vorba despre tehnica îngrășării suinelor sau despre dispariția unei specii de Cucurbita Palmiflora Fosilis.

Omul în cauză este, de regulă, stăpînul unei cohorte de „negrișori” jurnaliști, cu și fără rubrică, plătiți cu zgîrcenie, trăitori prin garsoniere închiriate cu luna, fumînd pe datorie și potolindu-și foamea la cîte o festivitate cu bufet suedez. Ei sunt aplaudații Puterii, scormonind oriunde pute ceva, pentru a pune pe masa Opiniei evenimentul cu care aceasta își satisface pofta de inedit și divertisment.

Cele patru puteri sunt, este drept, surori, dar vitrege. Așa că se spionează reciproc furîndu-și periodic amantul comun. Cea mai rea de gură, tot cea mai mică, le pîrăște pe alea bătrîne, le aruncă noroi în față și le bate obrazul, pretextînd că ea ar fi singura care veghează, vigilentă și vitează. Nimic nu-i poate adormi cerbicia. Are o sută și un ochi, mai mult decît celebrul Argus, iar acela este Ochiul Public. Se arată gata să spumege, dezvăluind aranjamente odioase, fraude strigătoare la cer, nedreptăți crase, vinovății dovedite. Ea umblă, scormonește, ca găina în curmătură, adună ca hîrciogul dovezi și probe, ațîță spiritele, face gălăgie mare, dar se pitește cumînțică, la locul ei, tace mîlc, mută și surdă cînd se zbrîleşte vreun șef politic.

În această ipostază disimulează cu măiestrie : o doare soarta cîinilor vagabonzi, laudă inițiativele crescătorilor de melci comentînd malițios rezultatele vreunui campionat sau cupe.

În rest cît mai multă publicitate, plătită cu bani grei dar care asigură liniștea cotizanților. Plătitorii nu fac aranjamente, mici nedreptăți, nu mai încalcă legea și nu le mai put picioarele.

Bine-i să fii putere în Stat : Șase, vine Presa !

Prof. dr. D. D. URSACHE

Paul-Antoniou - pian (prof. Raluca Nica). Pentru mențiuni au fost încurajați: Mardare Ioana Alexandra - interpretare muzicală, violă (prof. Mioara Prisada), Topliceanu Clara - canto (prof. Elena Botez), Crăciunescu Ana - limba franceză (prof. Carmen Corlățeanu) și Popa Emilian - pictură de șevalet (prof. Aida Ghiorghiscan), ultimii doi fiind în prezent studenți.

Decernarea premiilor a fost urmată de un moment artistic susținut de elevii premiați și de grupul vocal “Camena” conduși de domnul profesor Lucian Sitaru.

Prof. Carmen CORLĂȚEANU

este împărțită în două auricule și două...” După asemenea perle îmi este permis să zic: “la vremea mea”, liceul era liceu. Era mai solid, mai temeinic și mai responsabil ca și cel de azi. Părerea mea. Dacă aveți alta părere...?

Dumitru RUSU

Textele se pot trimite și pe adresa revista_apostolul@yahoo.com

APOSTOLUL
REVISTĂ EDITATĂ DE
SINDICATUL
ÎNVĂȚĂMÎNT
NEAMȚ
ISSN - 1582-3121
Redacția și administrația:
str. Petru Rareș nr. 24,
tel/fax: 22.53.32, Piatra
Neamț

Prețul: 1 LEU